

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

B. S. A.

INDBYDELSESSKRIFT

til

de offentlige Examina

i

Helsingørs høiere Realskole

I JULI 1867.

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTHEK

INDBYDELSSESKRIFT

til

de offentlige Examina

i

Helsingørs høiere Realskole

I JULI 1867.

Udgivet af

V. LASSEN.

Indhold:

Et Bidrag til Helsingørs Historie.

Skolefæstretninger for Skoleaaret 1865—66. Ved Udg.

HELSINGØR.

Trykt hos Grüner & Søn.

1867.

ET BIDRAG

TIL

BYEN HELSINGØRS HISTORIE.

Den Interesse, hvormed de i forrige Aars Skoleprogram meddelte Bidrag til Helsingørs Historie ved M. C. Arnholtz bleve modtagne, indgav mig Tanken om at fortsætte disse Samlinger, som omfattede Tidsrummet til 1723, idetmindste til Aarhundredets Udgang. Men det med at gennemgaae og gjøre Uddrag af Archivernes gamle Protocoller forbundne Arbeide medtog mere Tid, end jeg havde ventet, og jeg har derfor maattet udsætte denne Fortsættelse til — forhaabentlig kun — næste Aars Program. Til yderligere Oplysning om Helsingørs Fortid har jeg imidlertid af en Mand, der er ligesaa besjelet af Interesse for sin Fødebyes Historie som af Iver for at fremme dens Vel, Etatsraad, Borgemester Olrik, modtaget et Haandskrift, der indeholder forskjellige Aktstykker, vedkommende Byens Mark, Jorder, Indhegning m. m. Det er dette Haandskrift, som her meddeles i fuldsændigt og nøiagtigt*) Aftryk, ikke blot som et Bidrag til Byens Historie, men tillige fordi det giver et godt Billede af en Communes agrariske Forhold paa en Tid, da Fælledsskabet i Jordernes Dyrkning (ophævet ved Forordn. 23de April 1781) endnu fandt Sted, Forhold, hvorom det nu, efterat de i den nyere Tid ere aldeles forandrede, ikke er let at danne sig en tydelig Forestilling.

Udg.

---

*) Kun et Par Steder, hvor den gamle Afskriver aabenbart har begaaet Feil, har jeg tilføjet et ?

Et Bidrag til Helsingørs Historie.

Nr. 20

FV.

24 Skilling.

1762.

Barchmann.

Harboe.

Copia videmata.

CVI.

Fire Rigsdaler.

1731.

Vii CHRISTIAN DEN SIETTE,

af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, De Venders og
Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsteen, Stormarn og Ditmarsken,
Greve udi Oldenborg og Delmenhorst, Gjøre vitterligt:

At som hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begjært
Vores allernaadigste Confirmation paa efterskrevne af Vores
Elskelig Kjære Hr. Faders Salig og høylovlig Ihukommelse
allernaadigst confirmerede Ligning, lydendes Ord efter andet
som følger:

FIV.

4 Rd.

1715.

Vi FRIDERICH DEN FIERDE,

af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, De Venders og
Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsteen, Stormarn og Ditmarsken,
Greve udi Oldenborg og Delmenhorst, Gjøre vitterligt: at efter-
som Vi den 5te Augusti 1713 allernaadigst haver befalet Os
elskelig Hr. Otto Krabe til Holmegaard og Eegholm, Ridder,
Vores Geheime, Etatz- og Justitz-Raad, Stittsbefalings Mand over

Sjellands Stift og Amtmand over Roskilde, Tryggewelde og Wordingborg Amter, og Hr. Johan Otte Rabe til Styk og Frebou, Ridder, Vores Geheime-Raad og Amtmand over Friderichsborg og Cronborg Amter, at give Os Deres Betænkning anlangende en Forretning, bestaaende udi en Liigning og Vedtægt anlangende Vor Kjøbstad Helsingør og dens Indbyggers tilhørende Mark, Jorder og des Indheigning eller Luckning, hvorpaa Borgemester og Raad sammesteds paa Byens og Indvaanernes Vegne, Vores allernaadigste Confirmation allerunderdanigst var begierende, derefter og fornævnte Geheime Raad Hr. Otte Krabe og Geheime Raad Hr. Johan Otte Rabe, Deres allerunderdanigste Betænkning og Forretning af den 10de Maij næstforbiegangen Aar til Os indkommen og lyder da ovenmeldte Lignings Forretning saaledes:

Specification

Paa Helsingørs Byes indlukte Jorder, deres Udsæd og Inddeeling af Diger med videre, som af os underskrevne efter Borgemester og Raads Begiering i Helsingør er opsat og forfattet og lyder samme Deres Begiering, som følger:

Velædle Hr. Amtsforvalter Lorentz Juhl!

Saasom hidindtil baade af Hannem selv, saavelsom den største Deel af Lods-Eierne til denne Byes Sæde-Mark og Jord idelig har været klaget at formedelst nogle faa Participanters ulovlig Lukning ingen Fred har kundet være paa Sæd eller Græs, hvorover ikke alleene Byens Eeget men endog paagrændsende Bønders Fædmet er bleven optagen og deraf maatte betalt, hvad dennem er bleven paalagt, da dog Digerne ei forsvarligen har været lukt, saa er da nu Vores tjenstlig Begiering, at Velædle Hr. Amtsforvalter vilde behage at udmælde 4re af næst hosliggende Bønder og kyndige Mænd, som tillige med

nogle her af Byen kunde underrette Dem om Lods-Eierne, og nogenleedes efter Øyesiun skionne og taxere hvad udi hvers Stk. Jord omtrent kan saaes, og derefter regulere Eenhvers Andeel udi Digernes Lukning, Hyrde-Hytter, Fold, Ledder og deslige, og hvor de beqvemmeligst kan være, og derover forfatte Deres Forretning, som Os maatte tilstilles, saa leve Vi udi Haab, at faae det derefter indrettet. Vi ville altsaa herudi forvente Hans Assistance med forderligst. Forbliver Velædle Hr. Amtsforvalters tjenstvillige Tjenere.

Helsingør, den 13de Novembr. 1713.

B. Garben. J. M. Hvid. C. Fahrenhuusen.

V. Reigels. H. H. Braem.

Efterskrevne 4re Mænd nemlig: Niels Børgesen i Borup, Bent Hansen i Rørtang, Niels Olsen i Nyrop og Jens Pedersen i Rørtang, haver i Følge af Magistraten i Helsingør Deres til mig gjorde Begiering paa samtlige Borgerskabets Vegne, med forderligst at forføye sig hen til Velbem^{te} Magistraten, der at begiere de belovede Byens Mænd, som kunde gjøre Eder Forklaring om Lods-Eierne til Byens Jord og Sædemark, derefter taxere hvad udi Eenhvers Støcke Land saaes, og dernæst ligne hvad een hver Tde Sæd kand tilkomme at lukke med videre, efter bem^{te} Magistratens Missives Indhold, som herhos følger, siden og derpaa til dennem at indgive samme Eders Forretning skriftlig under Eders Hænder saaledes, som I det agter at være ansvarlig til.

Cronborg Ladegaard, d. 22de Martij 1713.

Lorentz Juhl.

Efter ovenskrevne Velædle og Velviise Magistratens i Helsingør Deres Begiering, og Velædle Hr. Amtsforvalter til Os ergangne Befaling, haver vi Os d. 23de Martii strax til bem^{te}

Hr. Borgermester og Raad forføyet, hvor De os da af Byens Mænd og Borgere har conjungeret høiyagtbare og Velfornemme Mænd Srs. Jens Bendixen, Jens Bech, Simon Jochumsen, Peder Nielsen Soebach og Niels Almstrøm, som anviiste os hvad Jord een hver Lods-Eiere var eyende, saa og deres Navne, hvorefter vi da den ganske Byes Sæde-Marker og Eng efter vores Skjønsomhed haver taxeret og til Havre Sæd anslaaet, eftersom den største Mark ei er beqvem til anden Sæd, vi kunde og ikke heller forsikkre dennem, at denne Taxering skulle aldeles være saa accurat, som nogen Land-Maaling, saasom den alleene skeer efter Øyesium paa Størrelsen, tilmed her og der befindes adskillige Græs-Huller, Moeser, ja eendeel Jord ei bedre end fælleds uden for, saa det ei heller er taxeret efter Godheden, men som dette Værk efter Velædle og Velvise Borgemester og Raads paa Lods-Eiernes Vegnes Begiering, alleene sigter til at lukke Digerne, holde Digerne, Leedene, Folder og deslige, ei heller ved denne Taxering nogen kand tilføyes stor Skade eller Gevinst, saa haver vi

1. Betragtet Byens indelukte Jorder og taxeret alle Vangers Udsæd.
2. Digernes Uddeeling.
3. De Gyder som bliver ved Magt formedelst Fædrift.
4. De andre Gyder, som formedelst Kjørsel bliver opkastet, og ellers hvor Leed og Stolper skal staae.
5. Paa hvis Jorder Hyrde-Hytter beqvemmeligst kan siunes at være, og hvo dennem saavel som Hyrderne kan tilkomme at bære Omsorg for at forskaffe og underholde.
6. Foldernes Indrettelse, hvo samme bekoster og vedligeholder, hvilket alt er overveyet udi ovenbem^{te} 5 Borgeres Overværelse paa følgende Maade: Indlukkerne begynder

fra Syndre Strand paa Khauns Landeveye fra slibe Broe af og gaaer omkring ud med Fælledeet need til Nordre Strand, indtil Hjørnet af Kongens Gartners Huus ved Kongens Hauge.

Helsingørs Indlukte Jorder og Vange.

Den første Vang, som kaldes Syndre Strandlukke, begynder ved Byens Gallebakke og gaaer langs med Khauns Landeveie ud med Syndre Strand, til den Fielle Broe, som kaldes Slibe Broen, hvorover før i gl. Tid har staaet en liden Slibe-Mølle, gaaer derfra tvert over op mod stoere Sidskedam, derfra ned igien til forbem^{te} Gallebakke.

Den anden Vang eller Borgevolds Indlukke begynder uden for Svingelen ved Hjørnet af Borgemester Garbens Hauge, ved forbem^{te} Syndre Strand Vey og gaaer saa et Stk. langs hen med Khavns Landevej med Syndre Strand til Helsingørs Gallebakke, fremdeles derfra til Stoere Sidsle Dams Deeling, siden tvers over langs med Dammen til Landeveyen, Synden for Kongeveyen, som gaaer indtil Helsingør fra Nyrop og hosliggende Byer, derfra langs need med forbem^{te} Nyrops Landevej til Kockens Hauge oven til, i hvilken Vang imellem Gallebakken og form^{te} Kockens Hauge, hvor det gl. Dags nu øde Slott Flynderberg har staaet og nu kaldes Borgevolds Bakke. J fornævnte Vang ligger ogsaa lille og store Stube Damme, som tilhører Kongelig Mayst og er Fiskeriet anlagt, førend Jorderne af Borgevolds ved Bevilling af Fælleden er indtagen, Gyden imellem den Borgevolds Indlukke og efterfølgende 3die eller Nye Kirkegaards eller Hjorte Backs Indlukke og efter til Fædrift ved Magt. (?)

Den tredie Vang hvilken kaldes Nye Kirkegaards og Hjorte Backes Indlukke, tager sin Begyndelse ved Veyermøllen paa Bakkerne uden Svingelen og gaaer lang ud med Nyrops forn^{te}

Landevey indtil Fælleden, vrier sig derfra hen til Kongeveys Porten ved Ladegaarden, derfra ud igien med Kongeveyen hen ad Skov-Dammen, fremdeles hen imod den Landevey som gaaer ad Horserød, Plejelt og Esserom, igjen derfra need forbie Billet langs med Baadevejen til Helsingørs forn^{te} Nye Kirke-Gaard, under hvilken Vangs Begreb alle Cronborg Ladegaards Jorder og Damme er beliggende, med hvilke Ladegaards Jorder er at erindre, at de som ligger imellem Gaarden og Byen tilforn omtrent Aar 1662 har ligget til Byen, og paa de Jorder som kaldes Spille-Penges Navn har en Bygning været opsatt, som havde til Navn Spille-Penge, og de Jorder som ligger Nord-vest fra Gaarden at være ved forn^{te} Aar 1662 af Hr. General Major Holch af Fælleden indtagen og Ao 1669 Ladegaardens Jorder og Damme til Hans Kongl. Mayst afstaaet.

Den fjerde Vang kaldes Iise-Kulle Lukke, begynder needen ved Reeberbahnen, Norder Veyen ved Nye Kirkegaard, langs med Holboe Herretz Landeveye, forbie Billet til Fælleden, siden tvert over til Landeveyen af Koehaugen og Kaaberhuset, derfra need ud med Veyen Synden, og uden for Kongens Hauge; udi bem^{te} Vang ligger Pund fisker Dam Kongl. Mayst. tilhørende, inddæmnet førend Jorderne blev bevilget af Fælledet at indhegnes.

Den femte Vang kaldes Nordre Strand Lukke, begynder ved Hjørnet paa Kongens Hauge som i gamle Dage var et Carmeliter Kloster, kaldtes og Lunde-Hangen, af en Birkelund derved har staaet, gaaer langs med Koehaugen og Kaaberhusets Vey ud til Fædriften, derfra over mod den Nørre Strand hvor Landevejen gaaer langs ud mod Hellebek og videre frem ad til Willingebeck og Søeborg, derefter ud med Landevejen til Hjørnet paa Kongens Gartners Huus, imellem samme Nordre

Strand Indlukke og Nørre Strandside, bliver den anden Fædrift ud og indtil Byen, udi første Lukke befindes efterfølgende Lods-Eiere og Udsæd.

Første Fjerding, dets Lods-Eiere.		Udsæd
№		Tønde Skjeppe
1	Consul Jacob Hansens Vang, som grændser op til Teilgaard's Vangen tilhører nu Hr. Etatz Raad Lautrup	40 „

Anden Lucke. Lods-Eiere.

2	Peder Nielsen i Kokkens Hauge hans Jord..	4 „
3	Benthe Bøckers Jorder 1 Stk. i Krogen 2 Tønder, 3 Stkr. i Dammen 1 Tønde, er.....	3 „
4	Borgevolds Jord 1 Stk. og Lars Mortensens Vang 1 Stk., de Fattige tilhørende	9 „
5	Lauritz Poulsen	„ 4
6	Ronnow Petersens Jord.....	4 „
7	Christian Hansen Bager	7 „
8	Hr. Etats-Raad Rostgaard's Jord	7 „
9	Christian Cornellesen.....	3 „
10	Jens Bechs Vang 1 Stk. 4 Tønder, nok 1 Stk. 20 Tønder, er.....	24 „
	(Tilhører nu hans Eftermand Sr. Nicolai Chr. Dahl.)	
11	Simon Jochumsens Vang	20 „
	(Tilhører Sr. Hans Jensen Tredboe.)	

---

81 4

Tredie Lucke. Lods-Eiere.

12	Consul Jacob Hansens 6 Stkr. Jorder.....	34 „
13	Mickel Brodersens Encke, 2 Stkr. Jorder ...	3 4

N ^o		Tønde Skjeppe	
14	Marine Rølds 2 Stkr. Jorder	7	4
15	Hr. Raadmand Reigelsens 2 Stkr. Jorder, Eet ved Rosen-Kilden til Veyr-Mølle Backen, og det andet imellem Conducteur Taxt og Cønning Andersens	8	2
16	Assessor Arentsens 2 Stkr. Jorder	3	2
17	3de Stkr. Jorder tilhører de Fattige, 2 Td., 8 Td. og 6 Td.	16	”
18	Peder Christensen af Mollendahls Jord	2	”
19	Svend Poulsens Jord	1	1
20	Mogens Slagters Jord, som nu siges at skal tilhøre Ludvig Ludvigsen	10	”
21	Øllstøckernes Jord tilhører Bent Svendsen og Willum Taxt	5	”
	NB. Edike-Brøcker Jorden, som nu Peder J. Sodenes eller Bent Svendsen eyer, er..	1	4
22	Fredboe Jorden tilhører Sr. Willum Hartman i Kjøbenhavn	6	”
23	Willum Taxtes Vang ved Billet	10	”
24	Cønning Andersens Jord, derved nok et Stk., tilsammen	14	4
25	Translateur Melchior Dan. Gynthers Jord . . .	16	”
26	Jens Bendixens Jord	2	4
27	Søren Pedersens Jord	9	”
28	Gunder Jensens Jord	4	”
29	Hr. Raadmand Braem af Johan Johansens Jord	4	”
30	Margrethe Sal. Jacob Holgersens Jorder	40	”
31	Hospitalets Jorder, som Forstanderen Sr. Jost Fohlman svarer	1	”

N ^o		Tønde	Skjeppe
32	Niels Johansens Jord.....	4	„
33	Svertfeyerens Jord som Benthe Bødkers haver i Leye	1	4
34	Christopher Møller ved Svingelen af Mølle Jorden.....	„	1
35	Ladegaards-Jorden imellem Ladegaarden og Byen	14	„
		<hr/>	
		218	6
		<hr/>	

Fjerde Lucke.

36	Consul Jacob Hansen 3de Stkr. Jorder	20	4
37	Niels Johansens Jord.....	„	2
38	Assessor Jacob Arentzens 2de Stkr. Jorder..	34	„
39	Jens Bendixens Jord.....	4	„
40	Peder Frantzens Vang nu de Fattige tilhørende	20	„
41	Sal. Hr. Borgemester Braems Jord og nu Hr. Raadmand Reigelsens	20	„
42	Billetsz Jord nu Hr. Raadmand Reigelsens med Tørve Moese og Engbond.....	18	„
		<hr/>	
		116	6
		<hr/>	

Femte Lucke.

43	Christian Krygers Gartners Jord, oven og neden Bakken	8	„
44	De Fattiges Jord, needen Bakken	„	1
45	Peder Henrichsens Jord og nu de Fattiges...	„	4
46	Jürgen Buchs Raadmands Jord, og nu Hr. Consul Jacob Hansen tilhørende	2	„
47	Poul Olsens oven og needen Bakken	12	„
48	Marine Rolds Jord, det Stk. som har været		

No

Tønde Skjeppe

drevet og ansees for 12 Tdr. siger 12 Tdr.

og det Stk. Jord som sidst af Over-

drevet er indtaget naar det bliver op-

rettet og drevet kand ansees for... 8 -

	20	„
	42	5

Summa Summarum over forskrevne Byens med
Ladegaards Vange og Jorder

Udsæd.

1ste Lucke	Tdr.	40	„	Skp.
2den	-	81	4	-
3die	-	218	6	-
4de	-	116	6	-
5te	-	42	5	-

Tdr. 499 5 Skp.

Derefter blev Digerne, som begynder fra den Sydre Strand ved Slibe-Broen og gaaer saa tvert ud omkring alle Byens Vange langs ud med Fædriften, til needen under Bakken ved den Nørre Strands Side og ud med Stranden til Hjørnet ved Kongens Gartners Huus eftermaalt, som bedrager i alt 3119 Favne, deraf kommer paa hver Td. Land $6\frac{1}{4}$ Favn Dige, som paa efterskrevne saaledes er bleven repareret og udi Græs Jorden i Gyden eller paa Diget, Eiernes Navne med en Spade udgraven og paa de Stæder anviste, hvor det eenhver siunes for deres Jord skyld at være nærmest ved Handen og bedst beleiligt“.

Digerne,

hvad enhver til kommer at indheigne.

No

Faunc

1 Hr. Consul Jakob Hansens Dige, som nu Hr. Etatz

№	Faune
	Raad Lautrup bør vedligeholde begynder ved Stranden af ved Slibebroen og over hans Vang, og gaaer nogle Favne ud i Sidsledam, er efter Repartition.. 250
2	Simon Jochumsens Dige, som nu Hans Jensen Fredboe tilkommer at vedligeholde, begynder paa den anden Side af Sidsledam og til Hjørnet af hans Vang, er efter Repartitionen 125
	Mens som ved Maalingens Slutning befandtes at være 197 Faune Dige tilovers da enhvers Andeel skulle tilmaales, som ingen Lods Eiere var til og det nu vilde falde alt for vidtløftigt igien at opmaale generaliter og Stykviis, haver man det paa visse Personer, som siunes ved disse Digers Lukning meest at profitere tildeelt, hvoraf Simon Jochum- sen svarer 50 Faune, bliver saa hans Andeel og Indbeigning paa det Sted 175 Faune Dige, og er herved at agte, at naar Sidsle-Dammen ligger tør, som nu staaer fuld af Vand, da skal de samme Vang Eiere udi samme Lucke komme hannem til Hjelp at lucke, og hvis da dertil findes modvillige, da derfor at ansees med samme Straff som paa andre Stæder formedelst ulovlig Lukning bliver vedtagen.
3	De Fattige . . . . . 56 ¹ / ₄
4	Hr. Etatz Raad Rostgaard 43
5	Peder Nielsen Soebech 25
6	Christian Cornellesen . . . . . 18 ³ / ₄
7	Jens Johansen eller Jacob Bødkers Eftermand . . . 18 ³ / ₄
8	Lars Poulsen 3
9	Rønnow Pedersen . . . . . 25 ³ / ₄

Nr		Faune
10	Jens Bech nu Nicolai Christiansen Dahl	150
11	Søren Pedersen	56 ¹ / ₄
12	Christian Hansen Bagers Enke	43 ³ / ₄
13	Jens Bendixen	15 ¹ / ₂
14	Hr. Consul Jacob Hansen	210 ¹ / ₂
15	Hr. Translateur Melchior Günther tvertover hans Moese og til Ladegaards Porten	100
16	Ladegaarden	87 ¹ / ₂
17	Cønning Andersen nu Sr. Knud Gølden	90 ¹ / ₂
18	Hr. Raadmand Reigels	51 ¹ / ₂
19	Marine Rolds	46 ³ / ₄
20	Michel Brodersens Enke	21 ³ / ₄
21	Hr. Raadmand Braem af Johan Hansens Jord	25
22	Svedrtfejer Jorden	10 ¹ / ₂
23	De Fattiges	100
24	Hr. Capitain Willum Taxt af begge Jorderne	78
25	Ludvig Ludvigsen nu hans Eftermand Jens Bruun	62 ¹ / ₂
26	Bent Svendsen Eet Stk. Jord over Diget ved Billet og et Stk. for Billets Vangen	25
27	Svend Poulsen	9
28	Jost Fohlman til Billets Hauge Dige	7
29	Hr. Raadmand Reigels af Billets og Braems Vange fra Billets Hauge Hjørne af og over Moesen længer op	237 ¹ / ₂
30	De Fattige af Peder Frandsens og Skiøller Jorder	128 ³ / ₄
31	Jens Bendixen	25
32	Margrethe Jacob Holgersens	250
33	Hr. Assessor Jacob Arentsens	232
34	Marine Rolds efter Repartition	125
	Af de 197 Faune Dige som var tilovers ved Maa-	

lingen blev hende endnu tillagt 60ve Faune, hvorover hun skal være frie for de mellem Diger som med Tørv skal opsættes imellem 2den og 3die Lucke, der Fæe Driften skal være for dennem ved Svingel Porten, saa bliver hendes Diger paa det Sted ialt 185 Faune.

35	Hr. Consul Jacob Hansen	140
36	Gunder Jensen	25
37	Poul Olsen efter Repartition af de 197 Faune Dige som var tilovers, blev tillagt 60 Faune, derimod at være frie for de Diger, som hannem ellers kunde tilkomme udi Gyden, imellem Anden og Tredie Lucke, der Fæe Driften skal være for dem ved Svingelen bliver saa hans Dige her i alt 135 Faune	
38	Fredboe Jordan Sr. Willum Hartman i Kjøbenhavn tilhørende	37 ¹ / ₂
39	Niels Johansen	25
40	Peder Christensen Møllendahl	12 ¹ / ₂
41	Christian Kryger efter Repartition som nu Bendix Weiman vedligeholder	50
	Af de 197 Faune, som blev over, er tillagt 27 Faune, saa han er fri for de Diger, som hannem ellers kunde tilkomme udi ovenbm ^{te} Gyde imellem 2den og 3die Lucke, bliver saa hans rette Dige 77 Faune.	
	Summa Faune Diger.....	3119(?)

Hvilke 3119 Faune er foruden de 197 Faune, som befandtes tilovers, da enhvers Andeel, som før er meldt, blev tilmaalet,

som her ovenanfore og inden Linie staaer udført, hvad een hver deraf svarer; Gyden som med Tørve formedelst Fædriften vil opsættes, ligesaa fuldkommen som Uddiger bliver, bliver ikkun een imellem 2den og 3die Lucke, som kaldes Borgevolds og Nye Kirkegaards eller Hjorte-Backs Lucke, som begynder ved Bent i Ryes Mølle ved Svingelen og endes paa begge Sider udi Tver-Diget, hvor Ledet er ud til Fædriften eller Landevyen til Nyrop, hvilket Leed og tilhørende Stolper forskaffes af Jens Bendixen og Jens Bech, og af dennem allene vedligeholdes; ved den Nordre Strand bliver og en Fædrift, mens den Gyde behøves ikkun paa den ene Side at være opsatt med Tørve fra Kongens Hauge, som allerede er beregnet udi Hoved Digerne som Stranden er ved den ene Side og befindes bem^{te} Gyde at være udi alt paa begge Sider 667 Faune, hvilken Lukning siunes at kunde tilkomme efterfølgende, hvoraf Anden Luckes Vang Eiere tilkommer 307 Faune og Tredie Luckes 360 Faune, som saaledes blev reparteret:

1	Jens Bech	120	Faune.
2	Simon Jochumsen	60	—
3	Rønnow Pedersen	16	—
4	Hr Etatz-Raad Rostgaard	28	—
5	Lauritz Poulsen	23	—
6	Christen Hansen Bager	20	—
7	Benthe Bødkers	20	—
8	De Fattige	20	—
			<hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> 307 Faune.

Tredie Luckes Vang Eiere

Tilkommer udi ovenbem^{te} Gyde at opdige 360 Faune, som blev reparteret paa Efterfølgende:

1	Jacob Hansen	106	Faune.
---	--------------------	-----	--------

2	Margrethe Jacob Holgersens	120	Faune.
3	Translateur Günther	50	—
4	Søren Pedersen	27	—
5	Braem af Johan Hansens Jord . .	12	—
6	Niels Johansen	12	—
7	Gunder Jensen	12	—
8	Michel Brodersen	10	—
9	Jens Bendixen	11	—
			360 Faune.

Summa . . . . . 667 Faune.

Dernæst befindes og at være nodig, at de øvrige Gyder, hvor ingen Fæe-Drift er, dog holdes ved Magt med Omkostning, for at forhindre ulovlig Kjørsel over Jorden, hvilke Gyder, som det er en ringe Bekostning og formedelst Veyens Sneverhed ikke vel kan gjøres nogen Tegn, hvad Eenhver Lods Eiere kunde tildecles og siunes de nærmest beliggende bør at opkaste og vedligeholde, mens hvad Leed og Stolper udi korte Tverdiger i Gyderne angaaer, som er maalet iblant Hoved-Digerne, bestaaer udi efterfølgende og forklares hvem samme kand tilkomme at anskaffe.

Imellem Syndre Strand og Syndre Strand Lucke er een Gyde paa den eene Side indtil Slibe Broen, hvor et Leed paa Broen vil være, for at hindre uden og inden Byes Qvæg at komme herind, hvilket Leed Sr. Jacob Hansen siunes at kand tilkomme at anskaffe; Imellem Sr. Jochumsens Vang og Hr. Consul Jacob Hansens Vang, som er imellem Syndre Strand og Borgevolds Indlukke eller første og anden Vang er een Gyde, hvor Veyen gaaer til Borup, hvor og vil være Stolper og Leed, som bem^{te} Simon Jochumsen kan tilfalde allene at anskaffe og vedligeholde.

Imellem 3die og 4de Vang, som kaldes Ny Kirkegaards og Jise Kulle Lucke er een Gyde, nemlig: Veyen til Horserød, hvor og behøves at være Stolper og Leed, som fir. Conducteur Taxt tilfalder at anskaffe og vedligeholde dog at alle 2de Vangers Jord-Eiere tillige med hannem det bekoster.

Imellem 4de og 5te Lucke, som kaldes Jise Kulle Lucke og Norder Strand-Lucke er den sidste Gyde, som bliver forsynet med Leed, som gaaer til Teilstrup og Kaaberhuset, samme Leed og Stolper forskaffer Raadmand Reigelsen, dog at 4de og 5te Luckes Vang Eiere tillige med hannem det bekoster og vedligeholder.

Foruden disse Leeder og Stolper, som oven er anført, at gjøres fornøden udi de korte Tverdiger ved Enden af Gyderne, vil endnu nogle her og dertil, herinde ved Byen behøves som følger: Ved Svingelen uden for Vagten hvor Kjørselen er igjennem til Khaun imellem Syndre Strand og Syndre Strand Lucke behøves at være et Leed og 2 Stolper, som Hr. Etats Raad Rostgaard og Christian Cornellesen kan tilkomme allene at anskaffe og vedligeholde, mens Indheigningen fra Erick Poulsens Huus ned ad Stranden tilfalder Byen paa Consumptionens Vegne at lade indheigne; Ved den Vey som gaaer forbie Kongens Hauge ind i Borgevolds Lucke vil være et Leed med 2 Stolper imellem Kockens og Lars Blegmands Hauge, hvilket Leed og Lucke Christian Hansen Bager og Rønnow Petersen kan anskaffe, dog at Lars Poulsen, Benthe Bødkers og de Fattige, som har Jord sammesteds, det tillige efter Proportion med dennem bekoster og vedligeholder; Ved denne Vey som gaaer ind i 3die Lucke ved Ole Pedersen Visitors Huushjørne vil behøves et Leed med Stolper, som af Søren Pedersen kunde besørges, dog at samtlige Eierne det tillige med hannem bekoster og vedligeholder: Ved

Hr. Consul Jacob Hansens Mølle, sem ligger paa den Plads hen til Gyden imellem anden og tredie Lucke, vil og være et Leed med Stolper og Lucke som siunes hannem allene at kunde tilkomme at bekoste.

Ved Bent i Ryes Mølle, som iligemaade ligger paa en Plads hen til ovenbem^{te} Gyde, skal være et Leed med Lucke, som samme Mølle eller den som har den udi forvaltning eller Leye kand tilfalde at bekoste, saasom samme Leed er alleene for at hindre Qvægets Indløb udi Markernes Sæd, naar det ind- og uddrives, og der dog faaer at være frie Indkjørsel til og fra Møllen.

Imellem Kongens Hauge strax ved Røde Port og Hr. Assessor Jacob Arentzens Steendige om Krøe Danmen kand være et Lucke paa 4te Favne med et Leed for, og som det er for at forekomme den Gang som Qvægget har havt, naar det gaaer af og i Marken, hvorved bem^{te} Hr. Assessor Arentzens Vang lider den største Skade, siunes os samme Lucke hannem alleene at tilfalde kand at bekoste og vedligeholde; siden har vi paa beste Maader overveyet, hvor Hyrderne kand synes at have deres Hytter og hvo dennem kand tilfalde at lønne, bygge og op- holde, nemlig: Ved den første Lucke vil være een Hyrde og een Hytte, samme Hytte siunes altid best at staae paa Bakket i Jacob Hansens Vang, saa at Hyrden kand have Tilsium med Leedet paa Slibebroen, hvilket Hr. Consul Jacob Hansen alleene forskaffer.

Udi Anden Lucke behøves at være 2de Hyrder og Hytter den Ene paa Simon Jochumsens Backe for at have indseende med det Leed paa Veyen, som gaaer til Borup, den anden Hyrde og Hytte paa Jens Beck's Hyrde Backe, for at have Tilsium med det Leed som paa Tverdiget bliver for Fædriften

imellem 2det og 3die Lucke; samme 2de Hyrder og Hytter siunes altid best at staae paa bem^{te} Jord og bekostes af bem^{te} Simon Joehumsen og Jens Bech, dog at de andre Jord-Eiere udi samme Lucke at svare proportionaliter til samme forbem^{te} Bekostning.

Udi 3die Lucke behøves at være 3de Hyrder, den 1ste paa Hr. Translateur Gynthers Backe for at have Indseende saavel som den forrige nævnte Hyrde med det Leed, som bliver ved Tverdiget imellem anden og denne Lucke, hvor Fædriften bliver, den anden Hyrde og Hytte paa Conducteur Willum Taxtes Backe, for at have tilligemed Tilsium med det Leed, som bliver paa Tverdiget paa Landeveien ved Billet.

Den 3die Hyrde og Hytte paa Cønning Andersens Bakke, hvilke 3de Hyrder og Hytter bem^{te} 3de Mænd forskaffer og bekoster, og siunes beqvemmeligst altid ved samme Jord bør forblive, dog at de andre, som i denne Vang har Jord enhver proportionaliter som de ere taxerede udi Sæd, til samme Bekostning contribuierer.

Udi 4de Lucke kand være 2de Hyrder og Hytter, den eene paa Hr. Raadmand Reigelsens Backe eller Braems Jord kaldet, den anden paa Hr. Assessor Arentzens Backe, hvor de altid bedst kan staae, hvilke 2de Hyrder og Hytter bem^{te} Mand forskaffer og bekoster, dog at de andre Jord Eiere udi samme Lucke dertil contribuierer deres Andeel efter Proportion som deres Jorder er taxeret for udi Udsæd.

Ved 5te Lucke kan være een Hyrde og Hytte, som altid sieunes bedst at være udi Poul Olsens Vang, hvilken hannem kan anfælde til rette Tid at anskaffe og bekoste, dog at de andre Jord-Eiere udi samme Lucke kommer hannem til Hjælp, enhver efter Proportion som de ere taxerede udi Udsæd til.

Saa findes og høinødig at for Byen bliver indrettet og opsatt 3de Folder af Steen, med Laas og Lucke herfor, til at indsætte hvad Bæster og Qvæg som over Digerne eller paa andre Steder i Vangene indkommer, neml.: Den første ved Svingelen og Landeveyen, den anden ved Nyekirkegaard, ligesaa den 3die ved Kongens Hauge Muur; hvilke 3de Folder kan indrettes og bekostes af Oldermændene, som bliver i Aar anordnet, dog at eenhver proportionaliter, som hand er taxeret udi Udsæd til, betaler dennem igjen deres Andeel.

Til den første Fold kan første og anden Luckes Hyrder eenhver have en Nøgel til Laasen, til den anden Fold ved Kirkegaarden kand de 3de Hyrder udi 3de Lucke Eenhver have Nøglen til Laasen. Til den tredie Fold ved Kongens Hauge kand fierde og femte Luckes Hyrder eenhver have en Nøgel.

Niels Børgesen (L. S.)

Bent Hansen (L. S.)

Niels Olsen (L. S.)

Jens Pedersen (L. S.)

Følger nu ovenskrevne Geheime Raad Hr. Otte Krabes og Geheime Raad Hr. Johan Otte Rabes Deres Forretning saaledes:

1. Enhver Lods Eiere efter Lovens Pag. 478 bør at lucke Gjerde, som alle Eiere samfykke og som han har Jord til i Bye og Boel, og altid hver Aars 1ste Maji efter Lovens Pag. 481 og 483 at have sine Digte Diger, Grøfter, Leeder og Hyrde Boder lovlig forfærdiget, saa det alt 8 Dage derefter kand staae for uvillige Mænds Sjun, som da skeer i Lods-Eiernes og paa-grændsende Landsbye-Bønders som med Byen har fælleds Fædrift, deres Overværelse, Grøften skal være een Allen dyb, 2 Allen og 2 Qvarteer breed, den yderste Kant afskakket, at derudi intet Liv-Vare kan omkomme, Diget sættes af langs græssede Tørv med Længden ind i Diget fra Grunden op vel lagt og

sammenstødt, og bestaaer af 3 Allens Høyde; befindes siden efter ved Siunet nogle Diger at være ulukte eller og ulovlig lukte, da lader Oldermænden dennem lovlig forfærdige og siden dets Bekostning tilligemed 2 Rdlr. til Oldermænden for hans Umage og 1 Rdlr. til Cassen for Modvilligheds Skyld uden Proces og Dom udi de forsømtes Boe at udpante, Eiermanden siden at være forpligtet paa fornævnte Maade at holde Luckningen vedlige, luckes icke i rette Tiide førend at Creaturene først faaer Vane at indgaae i Vangene, er det ikke siden at holde ude, i hvorvel det bliver lukket; Leedene med behørige Stolper som behøves paa et og andet Sted til Gjennem-Kjørsel bør at være satte i rette Tide og saaledes indrettet at en Ridende beqvem kan op og i lukke. Med ulovlig Leeder forholdes ligesom med de forbem^{te} ulovlig Diger; for Vinter Sæd skulle og efter Lovens pag. 482 være lukket til Mortens Dag og aattende Dagen derefter beseet.

2. De Nabøer og Borgerskab, som Jord i Marken haver til Eye eller Leye skulde tilligemed Oldermænden paa de der-til aordnede Stæder møde, saa ofte behøves til at gjøre Siun paa Digerne, Leed og Stenger, og hvem da borte bliver og ikke sit visse Bud fremsender, bøde første Gang 1 R og siden hver Gang dobbelt op.
3. Naar noget Gab findes paa nogen Mands Gjerde eller Dige, eller Mangel paa Leed og Stænger, da skal Hyrden Eiermanden og Oldermænden det tilkjendegive, og Eiermanden da det manglende strax og uden Forhaling at lade flye til Rette, men dersom Gabet ikke er for stort og lettelig hjælpes kand, skal Hyrden hverken Eiermanden eller Oldermænden dermed besvæрге, men selv flye det til Rette, hvis

Hyrden forsømmer og ikke angiver sligt Gab, som han ei selv kand hjelpe, da bøde hvergang 8te skilling, sigt Otte skilling.

4. Hyrden begynder sin Vagt i Marken primo Maji og ei siden qvitterer førend de fleeste Vang Eiere det haver consenteret, saa og hand skal have sit Natte-Logie i Marken, og for hver gang hand betreffes at have været af Vangen i Byen eller andre Stæder, hvor han ikke burde at være om Natten, straffes paa 2 R siger Toe Mark.
5. Hyrden forskaffer eenhver 2 smaa Binde Hunde som dog bør at lemnes paa een af Forfødderne eftersom det er i Vildbanen, og een Spade og Skoul af de Lods Eiere paa hvis Bakke de har tilholdt, at lukke smaa Gab med, og skal samme Hyrde iligemaade til rette Tiid besørget og antages af dem paa hvis Bakke Hytten skal staae, forsømmer da det, da forholdes dermed som med ulukte og ulovlige lukte Diger, dog skal samtlig Lods Eierne contribuere Eenhver sin Andeel dertil under Straf, saavel som til Hyrde Hytterne.
6. Hyrderne skal og have hos sig een Horse-Skrække, Horn, Tromme og deslige, til at skrække Dyr og Creature fra Gjerderne med, og ikke selv i Vangene indjage Liv-Vahret, for at afpresse Eiermanden Penge.
7. Handler Hyrden eller nogen af de, som vogter Vangene, ulovlig med Mands Qvæg eller Liv Vare, eller det i Vangene indlader, da straffes saadant paa alvorlig Maade baade paa Penge og Krop.
8. Naar Borgerskabet og andre Vang Eiere vil til at gjøre aftale med Omlukning, Markfreed, Høst og deslige, forsamles, hvor da af de fleeste Borgere llover vedtagen til fæl-

leds Nytte og Gavn omheignet Gierder, Grøfter og Leed, det maac efter Lovens Pag. 477 een Nabo eller toe ikke forkaste eller være imod under Straf hver Gang 1 Rdlr.

9. Oldermænd, saa mange som fornøden er, udvælges og ordineres aarlig af Magistraten, og kand nogle af saadanne ikke have Leylighed til at forrette denne Bestilling, da formaae den Mand en anden dertil, som det i sit Stød kan bestille, men ingen af forbem^{te}. Lods Eiere maae undslaae sig for at paatage sig at forrette Oldermands Embedet, naar hand dertil bliver udmældt og siden det samme efter advenant kand tilfalde under 2 Rdlrs. Straf til Casen, og dog svare til al den Skade formedelst hans Forsømmelse skeer, og vil behøves 2de deslige Oldermænd, som naar behøves kand være tilstede at følge med, naar noget skal eftersees, saa at 2de af de andre næste Aar igjen bem^{te} Oldermænd kand afløse.
10. Ingen understaaer sig at gjøre Oldemanden nogen Forfang i hans Tale, naar Borgerskabet og andre Vang Eiere samles og han noget forkynder, langt mindre ved vred Hue, Skienderie, eller anden ubeqvemmelige utilbørlige Ord ham overfalder, saafremt hand ellers med sine Ord og Gjeringer intet andet siger, end meenige Naboers Gavn og Beste, gjør her nogen imod, bøde hver Gang 2 $\frac{1}{2}$ siger Toe Mark.

Oldemanden maae ei heller af Had eller Avind ilde tiltale sine Naboer, mens med Skikkelighed søge sit og deres Gavn og Beste, og maac hver Oldemand med sine Mænd og Lods Eiere have et vist og ordinaire Sted til at komme sammen paa, skulde og Oldermændene med deres Mænd findes forsømmelig i at iagttage Digerne flittig udi

Øyesium i det ringeste eengang hver 8te Dag, og hvad videre deres Embede udkræver, da stande det een hver Lods Eiere frit for Magistraten det at tilkjendegive, som da dennem lader sig fremkalde, og om de findes skyldige, dennem ikke alleene uden videre Proces tilholde at betale Skaden, som formedelst deres Forsømmelse kan være skeet, men endog til Mulct til Cassen 1 Rdlr. for hver Gang, til den Ende kand indrettes een Protocol hvorudi kand indføres hvadsomhelst der hver Gang ved Samling skeer og Passerer, og det samme af de Tilstedeværende underskrevet, og siden forvares hos Oldermændene fra 1ste, 2den og 3die Lucke, som dertil svarer, dog maae ingen Samling skee uden det bliver Magistraten tilkjendegivet, at de i det ringeste een af deres Middel kand være overværende og tillige med bem^{te} Oldermænd have en Nøgel til Cassen, hvorudi Byens Vedtægt, Protocollen og Pengene forvares.

11. Det gjøres og fornøden at for Byen bliver indrettet 3de Folder, nemlig: den første ved Svingelen, den anden ved Nye Kirkegaard og den 3die ved Kongens Hauge Muur; ved hvilke 3de Folder er Landevægen, at derudi af Hyrderne kand sættes det Vange vandte Qvæg og Bæster, som over Digerne eller paa anden Maade i Vangene indkommer og maae endelig bem^{te} Folder være ved Vejen uden Byen, paa det naar der ere enten Borgere eller Bønder, som kand see det, de da paa vedbørlige Steder det kand angive for at faae det ud igjen, og maae ingenlunde efter Volds Straf efter Loven som i forrige Aar uforsvarligen er gjort, noget Creature i Byen indføres for at fordre Eiermanden uafvildende, men altid saadant at sættes i Foldene for alle Mands Øyesium som sagt er, med hvilke Folders Lukning, Laager,

Laas og Beslag det forholdes som om Diger og Leed forhen er forklaret; hvilke 3de Folder skal være hver 6 Favne i Længden og opsættes med graa Kampesteen udi en Runding med Leed paa, samt Laas og Nøgel, som alt bør bestes af de forhen ommeldte Oldermænd, saaledes at de over samme Folders Bekostning forfatter een rigtig Bekostning, som dennem igjen efter beviislig Regnskab gotgjøres af alle saavit Eenhver efter sin Eiendoms Stoerhed kand tilkommé, ligeledes vil og alle fornødne Omkostninger som nu anvendes til at faae det begyndte Værk i Stand af samtlig Jord Eierne bestes og uden Modsigelse til Vedkommende at betale, skulde nogen være derimod, da bøde foruden de paagaende Omkostninger til Cassen som Oldermænden er betroet Een Rigsdaler siger 1 Rdlr.

12. Hvad i Foldene indtages af Qvæg og Bæster og deslige, og derfor til Jndnams Penge eller i andre Maader kan blive betalt, bør Oldermænden hver ved sin Fold og District at holde Teigning over, som siden anvendes til Hyrdernes Løn eller Foldernes Vedligeholdelse, og naar da disse forbm^{te} Oldermænd ei længere bliver derved, opsiger de deres Oldermændskab alle Helgen Dag for Magistraten og derefter foreslaaer andre som kand komme udi deres Sted igjen, samt efter Lovens Pag: 478 gjøre rigtig Regnskab for alle de indnams eller andre Penge, hvilke ndi deres betiennings tiid kand være indkomne, og hvad som overbliver at leveres tillige med Bøgerne til de efterkommende Oldermænd, som siden derfor til hver alle Helgen Dag gjør Rigtighed.
13. Skulde nogen befindes at slippe Bæster hillede eller løse inden for Leedene, da saadant at ansees som de der havde

holdet og sluppet samme Creature udi freedede Enge og Sæd, og hver Gang det skeer at straffes paa een Mark siger 1 ℥ .

Skeer sligt forsætlig Viis udi de fredede Vange, da bør Gierningsmanden ei alleene Skaden betale, men end og hver gang straffes for slig ulovlig Medfart for 4 ℥ , hvilke Penge strax af Oldermændene udpantes foruden nogen Rettergang og Dom, der maae og fra 1ste Maji til ævret er givet, ingen Bæster, Kiør, Stude eller Faar sættes i Tøyer eller hilles under Straf for hver gang 2 ℥ . Ei heller maae andres Qvæg eller Bæster som ikke er Lods Eiere gaae paa Ævret, uden de derfor til Cassen vil contribuere 1 ℥ for hvert Hoved til hvilken Ende Qvæg Hyrderne under 2 ℥ Straf hver Gang skulle være forpligtet, og gjør reede for Oldermændene hvis Qvæg de har under deres Drift, befindes da noget som ei er betalt for, da sættes det i Folden og gives deraf i Straf hver Gang 8 β , siger otte skilling, dog at eenhver Medborger som ikke saa lige var Lods Eiere i Jordene kunde have een Koe i Ævret er ikke at regne, eller for den at begiere Penge, behøves ogsaa een Reysende at beede med sine hillede Bæster paa Ævret, da tillades sligt uden Betaling, og ubehindret een Time eller toe, andre som ikke er Lods Eiere eller Borgere her i Byen eller paagrændsende Landsbyer bør at angive hvad de begiærer at have paa Ævret, og da for hvert stort Hovede betale 1 ℥ siger Een Mark.

14. Kjører nogen med Modtvillighed Leed i Støkker eller med Forsætt hugger eller bryder det i Tu, om det beviises, straffes efter Loven som for Vold, eller efter Sagens Beskaffenhed, men skeer det af Vanvare, flye Leedet strax

igien, flyer han det ikke og skade skeer, da foruden Skaden bør at betale 2 ℥ .

15. Hvilke som fordrister sig at tage sit Qvæg af Byens Fold uden Oldermændens Ja og Minde, bøde og iligemaade derfor efter Loven som for Vold, det samme forstaaes ogsaa, om nogen tager sit Fæe fra Hyrden eller de som driver det imidlertid de ere paa Veyen til Folden, hvem der dølger med dem, som i saa Maader tager sit Qvæg af Folden eller og bestiller andre til at gjøre det, bøde derfor efter Loven.

16. For hver Hest, Koe eller Stud, som tages i Vangen, efter Vangen ved Siun er befunden til lovlig Tiid at være luckt, foruden Skaden at betale gives 8te skilling siger otte β .

For hver ung Nød og et Sviin, som er ringet, fiire skilling siger 4 β .

For hvert Faar eller Gaas Toe skilling siger 2 β .

Herom gjør Kongelig Anordning videre Forklaring om Qvægs-Indtægt: A^o 1694 in April for hver Sviin, som ej er Ringet, første gang 1 ℥ , anden gang 3 ℥ siger tre Mark, og tredie gang efter Skov forordningen af Dato d. 21de Januari A^o 1710 den 6te Post at være forbrudt og forbeholdes det at være med saadanne uringe Sviin lige-saavel om Vinteren i Tøe-Veyr, som om SommerensTiider.

17. Hvo som findes i anden Mands Græsvang eller Sædemark, Græs at aflugge, eller Rug, Byg, Havre og Ærter at af-rive, afplukke eller afskiære noget uden det skeer med Eiermandens Tilladelse foruden Skadens Betaling at straffes efter Loven som for Vold, NB. uden det er umyndige eller eenfoldige Børn, som plucker og paa Stødet æder en Haandfuld Erter med Bælde og ei stopper i Lommer eller i Po-

ser hos sig; thi da kand de ikke vel straffes som for Vold og bør det aarligen først at oplyses paa Tinget ved Sædetiden til Advarsel.

18. Ingen at gjøre sig nogen ulovlig Vey eller Stie over nogen Mands Sæde Ager eller Eng, Vinter eller Sommer, men altid gaae, Riide eller kiøre de sædvanlige rette Stie og Veye, findes nogen af Borgerskabet eller andre herimod at gjøre, gielde ikke alleeneste Skaden efter Dannemænds Syn og Sigtelse, men endog bøde Toe Mark siger 2 ŷ .
19. Naar Tiden er at Korn Høsten kand begyndes, da Oldermændene derom at advare Lods-Eierne, at de paa Een Tid dermed kand anfange ei for tilig, da Sæden ikke har sin Moenhed, og ei heller for sildig, at ikke paa Kornet skal skee Skade ved Storm og Sterck Veyr, ingen bør heller give Ævret førend Oldermændene det med meenige Lods Eieres Samtykke, omendskjønt den Ene kan have indhøstet førend den anden, men den Ene at bie efter den anden i det mindste nogle Dage, uden nogen formedelst Efterladenhed findes forsømmelige; Thi da skal de meenige Borgerskab eller Naboer ikke efter een eller toe være skyldig at bie, met Ævret at give, og de, som Skaden lider, Dem selv og deres Efterladenhed det at tilskrive, dog skal efter Lovens Pag. 484 med Ævret modereres paa beste Maader og Markerne ikke lettelig de andre til Skade opgives. Den som ulovlig giver Ævret bøde Skaden og give for hvert stort Creature som indkommer 1 ŷ , siger Een Merk, og for et mindre 8 ŕ , siger otte skilling, mange Modtvillige opholder deres Høst for at hindre andre ikke at give Ævret op, Lovens Pag 483, art. 44 forkla-

rer noget derom, men sildig Sæd gjør sildig Høst, 46. art. forklarer og herom.

20. Hvilke som ikke godvillig vil lade sig pante af Oldermanden og Naboer for sin Forseelse eller Efterladenhed, den bøde derfor Toe Mark og otte skilling siger 2 L 8 B .
21. Alt Pant, som for een eller anden Forseelse udpantes, det løses til Alle Helgens Dag, indløses det ikke inden den Tid, da er det efter Lovens Pag. 478 forbrudt.

Cronborgs Ladegaards Jorder og den Mand, som samme Gaard beboer, befindes tillige med Borgerne at være efter Billighed lodtagen i de Lukninger Gaarden tilkommer, samt Hyrde-Hold, Besigtninger og Fold at holde med andet deslige som denne Vedtægt forklarer; Men som desforuden af Byens Fællede er indtaget et Stykke Jord til Græs, hvor Byens og Bønders Fædmet sig indsniger og paa Ladegaarden aparte indtages, til hvilken Ende paa Egen Bekostning indrettes en Fold needen for Gaarden ved Kongeveis Porten, hvad Uret Folkene paa bem^{te} Gaard tilforn for Jens Rostgaards Tiid har tilfoyet Borger og Bønder med Qvæget at indtage, efter de selv i Marken haver indjaget, er ikke at beskrive; Thi Lukningen var ikke alleene altid ulovlig, mens Folkene end som sagt er selv indjaget Fædmet, og indsatte det udi Huusene for at presse Eiermanden Penge af, hvorover naar Hosbonderne ikke vidste det var indtagen, maatte Creaturene crepere og døe af suldt, og det er vist nok, at saadant før er skeed paa fleere Stæder end ved Helsingør, derfor bør det strax at tilkjendegives naar Qvæg eller Bæster er indtagen at vedkommende da advares.

22. Om nogen Mands Hest og Qvæg blev med Skab beladen

(det Gud forbyde) eller nogen Hund med Galenskab eller noget saadant som hans Naboer og deres Liv-Vare Skade kunde tilføje, da Eiermanden være skyldig til saadant ufortøvet at afskaffe og sig dermed lovligen at skille, vil han ikke godvilligen efter han derom til Tinge er advaret skal Oldermænd med meenige Naboer og Borgere med deres Tyende tage saadanne skadelige og ulovlige Creature og paa een eller anden Maade at lade omkomme, at manges deres Skade kand derved forekommes og Eiermanden selv bære Skaden (uden paa-anke i nogen Maade paa sit Skabet og skadelige Creature og Bæster, men end og for sin Modtvillighed, idet han ikke uden Tvang saadanne har villet afskaffe, bøde 2 ℥ , siger Toe Mark.

Er nogen af Borgerne som vilde vægre sig at hjelpe saadanne skadelige Creature at afskaffe, som sagt er, bøde iligemaade Toe Mark siger 2 ℥ . Med Udenbyes skabede Øeg og Hæste som kommer paa Marken forholdes det ligesom med indenbyes.

23. Skulde imod Forhaabning nogen findes som ei selv vilde lade dyrke deres Jord eller den bortleye for at undgaae at svare til det, som andre Lods Eiere er underkastet, da maae Oldermænd sig den antage og besørge Digernes Lukning med videre som deraf bør svares, og naar Mulcten er fratagen, kand det øvrige som Jorden mere kunde give i Leye, komme til Cassens Beste, kand det ei hielpe, og Eieren nest efter paa samme Maade fortfarer, da maae Oldermænd paa Eiermandens Bekostning sælge samme Jord til en anden Jndenbyes Borgere, som vil svare til al Vedtægt og Rettighed, dog i fald det endelig skulde komme dertil, at nogen Jord for bem^{te} Aarsager skyld skulde

bortleyes eller sælges til fremmede, da at skee til den Høystbydende, naar først derom til Ting og Eiermanden er gjort Tillysning og Advarsel.

Da ville vi bem^{te} Liigning, Vedtægt og Forretning udi alle des Ord, Clausuler og Puncter, eftersom de her oven indført findes, allernaadigst have confirmeret og stadfæstet, saa og hermed confirmerer og stadfæster, saa at de skal være som en Regel og Anordning, hvorefter de vedkommende sig allerunderdanigst skal rette og forholde, og have vi ellers herhos allernaadigst bevilget og anordnet, som vi og hermed bevilge og anordne, at Eenhver Lods Eiere skal pligtig være Borgemestere og Raad i vor Kjøbstad Helsingør at foreviise de Adkomster, som de paa deres Eiendomme kunde have, og ellers tilkjendegive, naar een eller anden Jord bliver solgt eller kjøbt, og det under saadan Jords Confiscation, til det vides kunde hvem Jorderne eyer og dertil bør at svare. Forbyndes alle og Eenhver herimod eftersom forskrevet staaer, at hinder eller udi nogen Maade Forfang at gjøre. Under vor Hyldest og Naade. Givet paa Vort Slott Kjøbenhavn den 19de April 1715.

Under vor Kongelige Haand og Signeet.

Friderich R. (L. S.)

Da ville Vi forskrevne Ligning udi alle dens Ord, Clausuler og Puncter, saasom den heroven indført findes have confirmeret og stadfæstet, saa og hermed confirmere og stadfæste. Forbyndes alle og eenhver herimod eftersom forskrevet staaer at hinder eller udi nogen maade Forfang at gjøre under Vor Hyldest og Naade. Givet paa Vort Kongelige Residence i Kjøbenhavn d. 27. April 1731.

Under Vor Kongelige Haand og Signeet.

Christian R. (L. S.)

A^o. 1715 den Sde Maji mødte paa Helsingørs Raadstue Største Deelen af Interessenterne eller Lods-Eierne af Byens Jorder, for allerunderdanigst at indrette og istandsætte den af Hans Kongl. Mayst. allernaadigst confirmerede Vedtægt af fornævnte Lods Eiere og derover forrette Kongl. Commission af Deres Excell. Titl. Titl. Hr. Geheime Raad og Stiftbefalingsmand Hr. Otte Krabe og Hr. Geheime Raad og Amtmand Hr. Johan Otte Raben, hvor da paa Magistratens Vegne vare overværende Vice Borgemester og Raadmand Cort Fabrenhuusen, og blev de af de tilstedeværende Interessentere til dette Værks videre Befordring vedtagen efterskrevne Poster:

1.

Blev ved Navn indført alle Lods-Eierne, sou den tiid Jord i Marcken havde, hvoraf og Endeel endnu ere i Live, og var da samme som efterfølger:

1. Hr. Etatz Raad Rostgaard.
2. Hr. Justitz Raad Leegaard paa afgangne Margrethe Jacob Holgersens Arvingers Vegne.
3. Willum Hartmann.
4. Consul Jacob Hansen.
5. Peder Nielsen i Kockens Hauge.
6. Jens Hansen.
7. Forstanderen Niels Almström paa de Fattiges Vegne.
8. Lars Poulsens Enke.
9. Peder Rønnovsen.
10. Christen Hansen Bager.
11. Christian Cornellesen.
12. Jens Bech.
13. Simon Jochumsen.
14. Mickel Brodersens Enke.

15. Byfogden Anders Rolds Enke.
16. Assessor Jacob Arentzens Enke.
17. Raadmand Vincentz Reigels Enke.
18. Peder Christensen Møllers Enke.
19. Svend Poulsen.
20. Lodvig Ludvigsen.
21. Bent Svendsen.
22. Conducteur Taxt.
23. Jens Bendixen.
24. Cønning Andersen.
25. Hr. Translateur Günther.
26. Søren Pedersen.
27. Hr. Raadmand Hans Herman Bram har antaget at svare
paa Johan Hansens Vegne.
28. Gunder Jensen.
29. Forstander Jost Fohlman.
30. Niels Johansen.
31. Niels Andersen Feldbereder paa Svertfejerens Vegne.
32. Christopher Müller ved Svingelen.
33. Hr. Amtsforvalter Lorentz Juhl paa Cronborg Ladegaards
Vegne.
34. Christian Kryger.
35. Ole Pedersen.

2.

Af dennem blev udmeldt til Oldermænd Jens Bech for 1ste, 2det og 3die Lucke, dog hvad 3die Lucke angaaer da ei videre end til Ladegaardens Kongeveys Port, og adjungeres hannem til Assistance Simon Jochumsen Bergmand, og Søren Pedersen, til Oldermænd for den øvrige Deel af 3die Lucke, saavel for 4de og 5te Lucke blev udmeldt de fattiges Forstander Niels

Almström, som blev adjungeret til Assistance Peder Rønnovsen og Jens Hansen, som Sig i deres Forretninger efter den kongl. allernaadigste confirmerede Anordning og hvad videre af Interessenterne til Verkets Bæste vorder vedtaget har at rette og forholde.

3.

Den første af de 2de hos hver Oldermænd adjungerede Mænd, skal være pligtig, naar Oldermænden noget lovligt Forfald haver eller band maatte være reyst af Byen, at gjøre hans Forretning, skulle hand og være i lovlig Forfald, da bør den anden Mand det at forrette, og det under den udi Anordningen om Oldermændene dicterede Straf.

4.

Og paa det Oldermændene desbedre kand vide hvad deres Forretning er, skal eenhver af dem have i sit Huus en Copie af den Kongl. allernaadigste Anordning, og naar noget desforuden af Interessenterne vedtages ligeledes at meddeeles Copie, af hvilket den eene Oldermænd leverer til den anden, som hannem i Embedet succederer.

5.

Til sligt og andet dette Verk vedkommende at skrive, saavel som at holde Protocollen, er antagen Byeskriveren Jochum Møller, som for saadant sit Arbeyde skal nyde det første Aar, da der meest falder at skrive, 10 Rdlr., siden aarlig 8 Rdlr., som hannem til hver Alle Helgen af Cassen betaales, og efter hannem det samme hans Efterkommer nyder.

6.

Naar nogen Samling af Interessenterne eller Lods Eierne skal skee, skal det være hos Oldermænden for 1ste, 2det og

3die Lucke, hvor Laden eller Cassen efter Anordningens 10de Artic. skal være staaende.

7.

De 2de sidste indførte Mænd Oldermændene til Assistance, skal være forpligtet at tilsige Interessenterne naar de skal samles, vægrer de sig eller forsømmer noget derudi, da at bøde hver af dennem hver Gang 2 R .

8.

Naar nogen Interessenters eller Lods-Eiere saaledes rigtigen er tilsagt, og hand da ikke møder til den beramte tiid, da bøder hand 8 β , bliver han $\frac{1}{2}$ Time ude, da bøde 1 R og for een Time 2 R , mens bliver hand ganske borte da 4 R , med mindre han beviser, at have haft lovlig Forfald og Undskyldning.

9.

Som nu forhen allereede er anvendt Bekostning til denne Forretnings Expedition og Kongelig Confirmation, som og endnu behøves til Betaling for de uden Byes Mænds Liigning og Taxering og Principals til Foldernes Indrettelse med Kampesteen og Luckelse er vedtagen, at eenhver Lods Eiere betaler af hver Tde. Sød de ere taxerede udi Forretningen 1 R , hvilket indcasseres for de 2de Oldermænd, som deraf betaler efterhaanden de første anvendte Omkostninger og siden Alle Helgen Dag indkommer med deres derover forfattede Reining, dog at ingen Lods Eiere vægrer sig at betale sit quantum inden 14 Dage.

10.

Og i hvorvel at den Kongl. Anordnings 1ste Articul tilholder eenhver Lods Eiere at have deres Diger og Grøfter i tilbørlig Stand, medvidere samme Articuls Indhold til 1ste Maji, saa kan det dog ei formedelst Confirmationen sørend d. 19de

April 1715 er expederet, og først d. 1de Maji nest efter er indkommen dette Aar saaledes fuldbyrdes; Thi blev derfor vedtagen, at Oldermændene maatte have flittig Indseende med, at vedkommende uden videre Tids Spilde, saasom Tiden ei taaler længere dermed at opholde samme at i verksette, saa at de dermed inden Maji Maanedes Udgang kand være færdige, skulle derudi findes nogen forsømmelig, da med dennem at omgaaes efter Anordningens Formelding, og er det ikkun for dette Aar at forstaae mens herefter vil Anordningens Indhold neml. til 1ste Maji dermed at være i tilbørlig Stand, noye observeres og efterkommes, alt under den dicterede Straf.

11.

Hyrderne skulde og efter den 4de Art. i Anordningen til 1ste Maji være antagen, mens formedelst confirmationen ei i Tide indkommen er skeed, saa skal de som i Anordningen tilholdes at antage og bestille Hyrderne, drage Omsorg for, at de inden 8te Dages Forløb hos dem antaget og bestilt, som og Oldermændene tilholder Vedkommende under den mentionede Straf, og er det iligemaade for dette Aar ikkun at regne, men herefter Punctuel dermed saavelsom de øvrige Poster at efterleve Anordningen.

12.

Hvad de 3de Folder angaaer som efter Anordningen paa de benævnte Stæder skal indrettes som efter Anordningen er samtlig Lods Eiere derom bleven conform med hverandre saaledes, at for dette Aar bliver indrettet 2de, nemlig: den ene uden Svingelen, den anden ved Nye Kirkegaard uden Byen paa de dertil udseete Stæder, og kan det derved forblive i Aar, mens herefter vil den 3die ligeledes ved Kongens Hauge efter Anordningen forfærdiges og med de andre vedligeholdes, hvor-

ved Oldermændene har den tilbørlige Tilsuun, baade at de Folder i Aar det snarest muligt, og den 3die næstkommende Aar til den rette Tid kommer i tilbørlig Stand, med Nøglerne til Folderne i Aar dispenserer Oldermændene som de best og tjenligst finder, mens siden forholdes derimod efter Anordningen.

13.

Og som findes at Indheigningen fra Erich Poulsens Huus og need ad Stranden til uden for Svingelen, saavelsom den Indheigning ved Roesen Kilden ganske ligger neere, hvilken dog Consumptions Forpagteren, som nu Fru Assessor Arentzens efter den med hende paa Byens Vegne, eller med hendes Sal. Mand sluttede Contract bør holde vedlige, altsaa blev resolveret at en Memorial derom til Magistraten skulde indgives, Madm. Arentzen at lade samme Indheigning forfærdige og istandsætte.

14.

Og paa det ingen Udenbyes Lods Eiere skal have Aarsag at undskylde sig med Uviidenhed, om hvad som vedtages, saa er Skrивeren anordnet at tilskrive Hr. Etatz Raad Rostgaard, Justitz Raad Leegaard paa Margrethe Jacob Holgersens Arvingers Vegne og W. Hartman, at de anordner deres visse Fuldmægtig, Eenhver herved Staden, som svarer til al Vedtægt og hvis de forlanger at vide hvad vedtages, da haver de slig hos Oldermændene at addressere, mens een Copie af hele Forretningen dog for Betaling hos Skrивeren. At saaledes er passeret og vedtaget og Eenhver Lods Eiere og Interessent er pligtig at efterkomme. Det testerer vi underskrevne. Helsingør ut supra.

Jens Madsen Hviid.

Svend Poulsen.

Vincenz Reigels.

Jens Aagesen.

Niels Almstrøm.

Ole Pedersen paa Poul Olsens Vegne.

Bent Svendsen.	Paa min Frue Principalindes Vegne
Carl Henrich Knudsen, Sadelmager.	Niels Andersen Randers.
Ellen Peder Christensens.	Christopher Møller.
Jens Bendixen.	Paa Amtforvalter
Cønning Andersen	Juhls Vegne
Peder Rønnovsen.	Jens Hansen.
Søren Pedersen paa Egne og	Jens Svendsen Bech.
Michel Brodersens Enkes Vegne.	

A^o. 1715 den 27de Aug. blev proponeret af Oldermændene, om ikke de som kunde have Jord i Leye bør nyde samme Frihed, som de Eiende, nemlig: at have deres Qvæg og Bæster paa Ævret uden Betaling, blev af samtlig bevilget, og for billigt kjendt, at den leyende i saa maader bør have saa god Rett som den Eyende, dog med den Condition, at derunder ei begiæres nogen Underslæb med at antage andres Qvæg eller Bæster og paaskyde samme at være deres Egne, hvoe dermed skulde betrefves, have forbrudt deres Frihed for i Aar, saavel som siden; Saasom Hyrderne endeel har qvitteret deres Vogt og Oldermændene besværer sig umulig at kunde have den Opsium som om Græsningen formeldes især med Uden Byes Bæster og Qvæg, saa lenge ikke nogen stedse kan have indseende at holde Leedene lukket, saa forespørger bemeldte Oldermænd sig paa hvad Maade samtlig Lods Eierne siunes sligt paa bedste Maader og mindste Bekostning skee kan, hvortil samtlig tilstædeværende svarede: at det er at befrygte, saasom Nætterne stunder til at Leedene kunde blive bortstjaalne, omendskiønt nogle skulde vorde antaget dermed at have Jndseende, og ellers vilde falde for kostbart imod de Græspenge man kunde bekomme at antage visse Folk til at have Jndseende dermed om Natten saavel som Dagen, mens tilkommende Aar siunes det nok, at med

Hyrderne kand gjøres Accordt at forblive nogen Tid efter Ævrets Opgivelse for samme Løn som de ellers nyder.

A^o. 1715 den 13de November. Oldermændene propone-rede hvormeget Lods Eierne vilde tillægge en Hyrde for et Aar, og tilkommende Aaringer ugentlig Kostpenge samtlig Lods Eierne siuntes billigt at een Hyrde nyder ugentlig Kostpenge 1 Rdlr. og til Kost for 2de Hunde og for videre Redskab at holde ugentlig 1 $\frac{1}{2}$ og gaaer samme Kostpenges Betaling om d. 1ste Maji efter Confirmationens Tilhold og formedelst Eftergræsningens skyld er funden for got, at deres Vagt ei Ender førend ultimo Septbr., dog om extraordinaire dyre Aaringer indfalder, skal tll Hyrdernes Kost meere tillægges, hvad Lønnen er angaaende, da som det ikke differerer meget, forbliver det ved den Accord, som Eenhver der Hyrderne skal holde bedst med hannem kan accordere, saa er og conditioneret, saafremt de Vedkommende ei kand anskaffe Hyrder, de det da for Olderruanden og Lods-Eierne udi det Lucke de ligger, Een Maanedes Tiid forud tilkjendegiver paa det de da kand see at anskaffe een, hvis ikke da at være fornøyet med, som Vedkommende selv kand anskaffe.

Iligemaade bør og den som antager Hyrderne præsentere samme for Oldermanden, paa det han hannem kand forelæse, hvorledes han sig skal forholde, og Hyrden i saa maader derved kand komme i Erfaring, at han staaer under Oldermændens Direction saavel som Lods Eiernes, og som ved seeneste Samling ei blev noget mentioneret i den Post, angaaende Hyrderne, hvad de som Hyrde-Hytterne opsætter og vedligeholder, for saadan deres derved gjørende Bekostninger skal nyde, saa blev samtlig Lodseierne derom tilspurd, og blev resolveret, derfor aarligen at betale 2 Dr., som Hyrde-Hytterne er tilsatt at holde ved lige. Iligemaade blev proponeret hvad de aarligen skal

nyde som Leedene for de Alfare Veye er tilsatt at holde vedlige, samtlig tilstædeværende resolverede, at de bør nyde aarlig 2 Rd., derimod holder Vedkommende samme vedlige efter Anordningen og staaer Leedene paa deres Egen hazard.

A^o. 1716 den 11te December blev udmeldt 4 Mænd at efterforske hvem der haver kjøbt Jacob Hansens Jord, og anviste dennem hvor de bør lucke og hvormeget, og derover forfatte en skriftlig Specification. Saa blev og resolveret, at Eenhver Vedkommende, som bør anskaffe Hyrde, selv bør fordre hos Eenhver som bør contribuere dertil hvad den hannem koster, mens hvis de ikke godvilligen vil betale, da Oldermændene som nu ere og herefter kommer at være Eenhver for sit Aar med Udpantning assisteerlig.

A^o. 1717 den 28de April blev og en Forretning af 6 Mænd, som Magistraten havde udmældt, til at eftersee hvad Forandring, som siden Anordningen er skeet ved Jacob Hansens og andres Jorder, hvormeget eenhver tilkommer at lucke og paa hvad Sted, hvoraf een Copie ligger ved min Copie af Anordningen.

A^o. 1717 den 19de Maji blev tilkjendegivet af Simon Jockumsen Bergman, at Sidsledam nu ved Fisker Friis var afløben og denne Sommer kom til at ligge tør, hvorfor hand var begierende, at de øvrige udi 2den Lucke, som efter den Kongl. Anordning er forpligtet til at lucke, tilligemed hannem maatte anbefales dertil, altsaa blev af Borgemester Jens Madsen Hvid udnævnt 2de Mænd, nemlig: Søren Pedersen og Carl Henrich Knudsen, at de strax i Morgen tilmaaler eenhver hvor meget hand efter Tår. Sød kand tilkomme at lucke, og derover indlevere deres skriftlig Forretning.

A^o. 1717 d. 15de Septbr. blev vedtagen at Mons. Willum

van Deyl aarlig holder det Leed vedlige ved Svingelen for Jacob Hansens Mølle i stæden for Byefogden Grægers Hvid, som nu er Eier af dito Mølle.

A^o. 1718 den 29. Aug. blev ævret opgivet og Hyrderne at qvittere deres Post. Saa og blev Byeskriveren beordret, at forfatte en Nye Specification paa hvad Jord Eenhver nu eyer, hvor Eenhvers Lucke af Diger, Folder, og hvormeget.

A^o. 1719 d. 22de April blev af Oldermændene propone-rede, om ikke Hyrde-Lønningen efterdags kunde blive beregnet generaliter, over alle Lycke, at kunde bereignes af hver Td. Sæd udi alle Lucker ligemeget, hvorpaa af samtlig tilstædeværende blev voteret og af 15 imod 7 Stemmer afslagen, beraa-bende sig paa at vilde holde sig Kongens Anordning efterrettelig, ligeledes blev voteret, om ikke enhver maatte tøyre paa sin Egen Engbond, hvorpaa 18 imod 3 Stemmer det ei vilde til-stæde, mens forblive ved Anordningen.

A^o. 1719 d. 2. Aug. er af de faa som vare forsamlede udi Conducteur Taxtes Huus blev resolveret, at Hyrde-Lønningen aarlig skulde betales udi 2de Terminer, nemlig, primo Maji og Michaeli, paa det at ikke vedkommende skulde have nødig at staae i for stor Forskud.

A^o. 1720 d. 26de Julii blev vedtagen, at tilstedeværende Lods Eiere enhver, at tøyre paa sin Eegen Engbond, dog at Naboer ei nogen Skade derover tilføyes.

A^o. 1721 d. 24de Januarii blev ved Samlingen resolveret, at Efterdags skulde Hyrde-Lønningen svares generaliter efter Pro-portion af den Deel som enhver efter Anordningen er taxeret for.

A^o. 1721 d. 1ste Maji blev Oldermændens Regnskab efter-seet, saa og vedtaget, at Eierne saavel som Leyende, maae fra

dato tyre paa deres eget Jord, dog at deres Naboer ingen Skade tilføyes under Straf efter Loven og dend Kongl. Anordning.

A^o. 1726 d. 16de Martii blev vedtagen og resolveret, at Sr. Leegaard skal nyde Betaling for det Leed ved Svingel Vagten aarlig 2 Dr., Henrich Clausen for det Leed ved Slibebroen aarlig 2 Sldr., Peder Knudsen for det Leed ved Sidsledam aarlig 2 Dr., og Jens Bech for det Leed imellem 2den og 3die Lucke aarlig 2 Dr., og efter Monsr. Poul Bentzens Paastand blev og samme Tiid resolveret, at hand skal nyde for det Leed ved Røde Port, som er imellem Mad. Arentzens Steendige og Kongens Hauge, 2 Sldr., og Peder Nielsen Soebach for det Leed imellem Kockens Hauge og blege Dammen aarlig 2 Dr., som gjør tilsammen 12 Dr., som Oldermændene udi deres Regnskab aarlig anføre.

A^o. 1730 den 3die November var Eendel af Lods Eiere forsamlede udi Oldermannen John Reigelsens Huus i St. Annæ Gaden beliggende, hvor da de tilstædeværende Lods Eiere beklagede sig over, at endeel af deres med Coll. vare modtvillige at møde naar de bleve tilsagte, enten ved Digernes Sjun eller naar Oldermændenes Reigninger skulde aflægges, blev da af Raadmand Burghoff, som paa Egne og samtlig Magistratens Vegne var nærværende resolveret: at Oldermændene derom skulde forfatte en Forteignelse, og de, som i saa maader modtvillig udeblive, skulde efter den Kongl. allernaadigste confirmerede Anordning og samtlig Lods Eiernes Vedtægts 8de Post ansees og mulcteres, med mindre de beviser at have haft lovlig Forfald og Undskyldning. Til Oldermænd for tilkommende Aar blev udnævnt Sr. Niels Alnstrøm for 1ste, 2den og 3die Lucke, og for de øvrige Lucker Sr. Hans Jensen Fredboe, til Assistance Peder Nielsen Soebach og Jens Hansen Brøgger.

A^o. 1731 d. 22. Januarii vare udi Oldermændens Sr. Niels Almstrøms Huus forsamlet eendeel af Jord-Eierne udi Raadmand Johan Daniel Burghoffs Overværelse, hvor da blev overlagt de behøvende Omkostninger til den af Kong F. allernaadigst Confirmerede Anordning iligemaade at faae af Ch. 6 confirmeret, saa og om de Bekostninger paa allernaadigste Skaansel for de Onera med Indquartering, og andet sligt, som for 3de Aaringer siden er bleven introduceret, tvertimod hans Kongl. Mayst. Kong Fr. 2dens allernaadigste Donations Brev af 11te Maji 1586, hvor da blev resolveret, at udaf Ladens beholdle Penge først skulde udtages, som og skeede, og blev de 2de udmeldte gode Mænd, nemlig: Hans Jensen Fredbøe og Sr. Knud Gylden overleveret, som bleve udnævnte til at paatage sig samme Reyse til Kjøbenhavn, for at udvirke forbem^{te} Høy Kongl. Allernaadigste Confirmation, dernæst at hver Jord-Eier af hver hannem tilhørende Tønde Udsæd skulle betale 8 β til samme Confirmations Udløsning, hvilket samtlig Lods Eierne samtykte, og paa det de Udnævnte 2de Mænd kunde have Gjenpart af Anordningen paa Cancelliet at fremvise, om den af dennem blev forlangt, saa bliver dem til den Ende een videmeret Copie deraf under Raadstue Skriverens Underskrift leveret.

A^o. 1732 d. 7de Martij var udi Oldermændens Sr. Niels Almstrøms Huus mødt Raadmand And. Becher, tilligemed Bye- og Raadstue Skriveren Burchardt Wendell, hvor da udi eendeel af Jord Eiernes Hosværelse begge Oldermændene aflagde deres Regnskab. Derefter leverede Sr. Niels Almstrøm til Laden den deraf tagen Original-Anordning, tilligemed den af Vores itzige Konge C6. derpaa allern. givne Confirmation. De fleste af tilstædeværende Jord Eiere gjorde denne Proposition, at med Hyrderne saaledes maatte forholdes, at de ikke udi Høstens Tiid

maatte befatte sig med noget andet end at følge Anordningen, uden alleene at hente deres Egen Kost, saavel som udi de øvrige Tider, som Anordningen ommelder; denne deres gjorte Proposition biefaldte Raadmand Becher paa Magistratens og Egne Vegne med de Omstændigheder, at den Kongelige Allernaadigste Anordning udi alle Deeles bør efterkommes. 2) Forestillede Jord-Eierne, at ville forsøge til deres fælleds Nytte, at det er giørligt, at Hyrde-Hytterne, saavel som Leedene, som efter Anordningen til samtliges Nytte bør vedlige holdes, at hver Hytte aarlig for 1 Dlr. kunde holdes og 1 Leed ligesaa for 1 Dlr. aarlig. Hvorover de vilde forlange Raadmand Bechers Decision. Herpaa gav han denne sin Resolution, at omendskjønt Aaret 1715 d. 13de November af de i Live værende og endnu endeel af dem efterlevende allerede var giort en Vedtægt hvorefter til dato Regningerne vare formede, saa i Henseende til at om denne nu sidst giorte Proposition af tilstædeværende kunde udfalde til fælleds deres Nytte, den da kunde paa et Aar forsøges, og ved tilkommende dette Aars Allehelgen, da Oldermændene deres Regnskaber aflægger, Udfaldet da maae vise sig, om det kan continuere fleere Aar eller ikke. Til Oldermænd blev udnæfnt Hans Christian Hansen og Knud Gylden og til Assisterter Johan Gundersen og Jens Hestemøller.

A^o. 1733 d. 20de Februar vare udi Oldermændens Knud Gyldens Huus Raadmand Johan Daniel Burghoff og Byeskriveren Burchardt Wendell udi de fleeste af Jord-Eiernes Overværelse. Hvor da efter aflagde Regnskab, Sr. Knud Gylden begierede, at de endnu for Hyrde-Løn udestaaende Restancer maatte i Protocollen meldes, paa det han kunde have sig sin Rætt desbedre reserveret til i Kraft af Anordningen, de i Mangel af godvillig Betaling at inddrive ved Udpantning. Derefter proponerede de

fleeste af Jord Eierne, at efterdi de til Sal. Vincentz Reigels anordnede Opbuds Commissarier sig har anmaszet udi forrige Aar alt paa Biletz Jord faldende Høe-Græsning og samme paa offentlig Auction bortsolgt, og endda uanseet, efter Anmaninger, som Oldermændene derom giort haver, icke har villet betale enten Hyrde Løn eller de andre fornødne Udgifter, som af Jorderne burde udredes, hvilket alt udi fornøden Fald kand beviislig gjøres, om det ikke var billigt, at dersom bemeldte Opbuds Commissarier dette Aars Afgrøde ligeledes vilde sig til egne, og endvidere vægre dette Aars Hyrdehold etc., saavelsom hvis de fra forleden Aar endnu resterer, Oldermændene da maatte anholde det som blev høstet, baade til dette saavelsom forleden Aars Bekostninger, Raadmand Burghoff fandt dette af den Beskaffenhed, at den behøver samtlig Magistratens Betenking, hvorefter en vedbørlig Resolution skal følge. Til nye Oldermænd blev udnævnt Erick Poulsen og Søren Pedersen, og til Assisterter Georg Frøde og Hans Casper Christian.

A^o. 1733 d. 13de November vare udi Oldermændens Erick Paulsens Huus mødt Raadmand Becher og Byeskriveren Burchardt Wendell, hvor og eendeel af Jord Eierne vare forsamlede, da efter Oldermændenes aflagde Regnskab blev vedtaget, at ingen af dennem enten Eyere eller Leyere maae tillade Fremlaan at tøyre paa deres Marker end deres Egne alleene, og ingen fremmede, skulde nogen findes imod denne Vedtægt at handle, da at lide efter Anordningen den Straf som derpaa hører.

Raadmand Becher biefaldt denne deres Vegtægt. Til Oldermænd blev udmeldt Bent Svendsen og Jeppe Poulsen, og til Assisterter Nicolai Dahl og Hans Christian Kock.

A^o. 1734 d. 12te November var udi Oldermændens Bent Svendsens Huus Raadmand Becher og Byeskriveren Burchardt

Wendell, hvor og de fleeste Jord Eiere vare tilstæde, hvor da efter Oldermændenes aflagde Regnskab de proponerede at som de omtrent 10 Dage førend Hyrderne Udkom for Vinter-Sædens Skyld, til fælleds Nytte maatte antage 2de Hyrder, som kostede Oldermændene i alt 3 Rdlr. 12 β hvilket de hafte forglemt udi deres Regninger at anføre, saa beholdt de deres Rett for samme Fordring, til nestkommende Aars Samling at vorde betalt, som tilstædeværende deres Medborgere ikke imodsaagde, og beroer da til samme Tid denne deres Fordrings Betaling. Til Oldermænd blev udnævnt Etatz-Raad Lauterup og Christian Burop, og til Assisterter Jens Bruun og Ole Aagesen.

A^o. 1735 d. 6te December var udi Oldermændens Christian Burops Huus Raadmand Anders Becher og Byeskriveren Burchardt Wendell, hvor da efter Oldermændenes aflagde Regnskab befandtes at være bekostet paa Udenbyes Mænd ved adskillige Samlinger til Fortæring 5 Rdr. 3 $\mathcal{L}$ 14 β , dertil proponerede Jord Eierne, at deres Lade efterdags ei meere med slige Udgifter skulde bebyrdes, uden særdeles bevilgende Aarsag, og samtycke af de fleeste Stemmer lod det dog for dette Aar saa passere og ei fleere efterfølgende Aaringer; derefter indkom fra Consumptions Forvalteren Sr. T. Statz een til Magistraten indrettet Forestilling hvorudi hand foredrager ikke allene Magistraten men endog samtlige Jord Eiere, at som han har tilhandlet sig Biletz Gaard med underliggende Jorder, derfor han og allerede til Eendeel af denne Byes Borgere hafde afhendet nogle af bem^{te} Biletz Jorder, saa uden det allerringeste imod den Kongl. Anordning, den han allerunderd. er skyldig at efterleve af hvis Navn som nævnes kand, det være sig Hyrdehold, Digers Indlukning og hvis som af alle Lods Eiere vedtaget er, i alle maader upræjudiceret, men vil formode af de

Herrer Jord Eiere ei nogen Modsigelse, naar han til de Markers Frelse i Tiden at Sæden er paa Marken for Dyr, og anden Fred paa Egen Bekostning indhegner med Leed, saa forsvarlig at ingen derved tager Skade, forpligter sig at indtage sit Leed eller sine Leeder, naar han derom paamindes eller ved Ævrets Opgivelse. Til denne hans Foredragende svarede Jord Eierne, at naar han Sr. Statz sig saaledes forholder efter Anordningen, og denne hans Forskrivning som det sig bør, saa end og naar Oldermændene eller hvem af Jord Eierne udskickes, skulde finde fornøden at holde Inquisition, at hans Indlukning dem derfor ikke forhindrer, men deres fornøden Rett og Giennemgang kand passere. Ved samme Jord Eiernes giorte Erklæring forblev det, og Sr. Statzes skriftlig Forestilling blev paategnet i Laden indlagt. Til Oldermænd blev udmeldt Sr. Torben Statz og Johan Gundersen, og til Assistenten Jacob Dubitzer og Ole Poulsen i Bragens Gaard.

A^o. 1736 d. 1ste December var udi Oldermændens Johan Gundersens Huus Cancellie R. Grønnwald, som Borgemester, Raadmand Paul Bentzen, og Byeskriver Burchardt Wendell, hvor da Christian N. Burop som Oldemand for Sr. Statz tilligemed Johan Gundersen aflagde deres Regnskab; og som af Eendeel Jord Eiere blev disputeret den Post i Reigningen, nemlig: de anførte 5 Rdlr. 2 $\mathcal{L}$ 7 β for de Uden Byes Mænd til Bekostning og Fortæring ved Digernes Besigtelse, saa de derudi begiorte Magistratens Kiendelse; Magistraten opførte de tilstedeværende Mand for Mand, og efter at de fleeste Stemmer tilstoed det til Udgift at skulde passere, saa har de derefter vedtaget samtlig, at om herefter ved Digernns Besigtelse skulde forefalde nogen Bekostning, saavel af Uden- som Jnden Byes Mænd, da tilstaaes aarlig for saadanne Omkostninger, enten de ere faae

eller mange ei videre end 5 Rd., som af dem Samtlig blev vedtagen, efter denne Tiid at skal holdes og Regnskabs Føreren til Udgift passere. Endeel af Jord Eierne som holder de 9 Leeder og Hytter proponerede, at de samme Leeder og Hytter for 1 Sldr. om Aaret ei kunde holde, mens i stæden for de 4 $\frac{1}{2}$ paastod de, i andledning af den udi Anordningen 1715 gjorde Vedtægt for samme at nyde aarlig 2 Sldr. Efter saadan Forestilling og derpaa imellem dem selv indbyrdes nøyere Overveyende, blev deres endelige Slutning, at de som holder Leedene og Hytterne skulde aarlig nyde efter den i Aaret 1726 eengang tilforn gjorde Vedtægt 2 Sldr. à Stycket, hvorimod de holder samme i tilbørlig og forsvarlig Stand, Monsn. Nicolai Dahl androg for den aabne Lade, at han havde en Fordring for Folden ved Svingel-Porten at flytte, hvorfor maatte blive betalt, som og skeede, og blev ham samme af Ladens Beholdning udbetalt. Videre blev af Oldermændene gjort Erindring om Foldenes Opsettelse, at den Bekostning burde skee paa Byens Regning, hvorudi de forlangede Rettens Decision. Retten resolverede, at efterdi Foldens Opsettelse er til Jord Eiernes Nytte, saa kunde den derudi ikke bifaldes, at saadan Bekostning skulde komme Byen til Last, men at komme paa deres Egen Regning, som nyder Frugten deraf.

Dernæst blev samtlig Jord Eierne tilspurd, hvo af dem der vilde paatage sig samme Fold at opsette for den ringeste Priis. Hvorpaa efter nogen Deliberation imellem dem indbyrdes, blev svaret: at Mr. Dahl med dennem derom var bleven Enig bem^{te} Fold for 6 Rdlr. at opsette, saaledes som den forrige har været, baade i Viiden og Breeden, uden og inden, uden nogen Paaanke af Jord-Eierne, og i Fald de fandt det fornøden derpaa at tage et Syn, som ikke haabes at skulde findes fornøden;

Monsr. Dahl da i de Tilfælde at præstere det som Billigheden medfører, og de 2de Oldermænd som for indeværende Aar har været, dermed at have Opsigt til dessens Forfærdigelse saaledes i Stand, at de den fra sig kand levere til dem, som dennem succederer. De for accorderede 6 Rd. blev Mr. Dahl af Laden udleveret og betalt. Til Oldermænd for indeværende Aar blev udnævnt Monsr. Georg Christopher Frøde for 1ste, 2den og 3die Lucke, Monsr. Nicolai Dahl for 4de og 5te Lucke, til Assistance hos Mr. Frøde er Ole Poulsen i Braegens Gaard, og hos Mr Nicolai Dahl, Henrich Meyer.

Fortegnelse

Over alle Helsingørs Byes Jord-Eiere, hvor mange de nu for Tiden ere, og hvor mange Tønder Udsæd Eenhver i Marken haver, hveraf de til Hyrehold og andre paagaende Omkostninger bør svare for indeværende Aar 1737.

N ^o		Tønder	Skp.
1.	Hr. Etatz Raad Lautrup.....	40	”
2.	Hans Jensen Fredboe	29	”
3.	Ole Poulsen	9	”
4.	Nicolai Dahl	24	”
5.	Hans Christian Hansen Bager.....	23	”
6.	Peder Nielsen Soebach for sig selv... 7 Tdr. for Hr. Conferentz Raad Rostgaard... 7 -		
		14	”
7.	Hans Christian Vognmand	4	”
8.	Christian Nielsen Burop	10	3
9.	Peder Christiansen Busch	12	4
10.	Søren Pedersen	16	4
11.	George Christopher Frøde	9	”

N ^o		Tønder	Skpr.
12.	Jens Hestemøller	8	„
13.	Erich Poulsens Enke	17	4
14.	Johan Gundersen	10	„
15.	Ole Poulsen i Bragens Gaard.....	1	4
16.	Ladegaards Jorden	14	„
17.	Lars Svendsen i Spring forbie for Stephen Møller	2	„
18.	De Fattiges Jorder	45	5
19.	Jens Bruun.....	10	„
20.	Jacob Dubiger	2	4
21.	Ole Aagesen.....	12	4
22.	Hans Hansen Schanderup	6	„
23.	Knud Gylden	14	4
24.	Capitain Taxt.....	15	6
25.	Bent Svendsen	11	„
26.	Mr. Statz af Billet	19	„
27.	Paul Svendsen	6	1
28.	Hans Casper Christiansen	11	2
29.	John Reigelsen.....	24	„
30.	Niels Almstrøm	11	2
31.	Borgm. Burghofs Arvinger	1	6
32.	Niels Mortensen Fredboe	6	„
33.	Mad. Kiørnings	2	4
34.	Henrich Meyer	4	„
35.	Commissaire van Deurs.....	8	„
36.	Jeppe Poulsen	15	„
37.	Bendix Weinman	8	„
38.	Henrich Pihl.....	7	4
39.	Niels Nielsen	8	4
40.	Aage Engelsen	„	4

№		Tønder	Skpr.
41.	Anders Erlandsen for Benthe Bødkers	1	„
42.	Poul Peters. Glarmester kjøbt af Ole Paulsen.	3	„
		<hr/>	
Summa Tønder		499	5 S.

At dette er en rigtig Copie af Originalen med alle Vedtægter, til Efterretning for Oldermænden Sr. Georg Christoph. Frøde, Testerer hermed under min Haand og Segl.

Helsingør, d. 12te January

Anno 1737.

B. Wendell,
Bye- og Raadstue-Skriver.
(L. S.)

At forestaaende er saaledes Ord til andet eenslydende med den for mig producerede verificerede Copie attesterer hermed efter Requisition af Høyædle og Velbaarne Hr. General Auditeur Christian de Tuxen, manu & sigillo notariali.

Hauniæ die 24to Aprilis 1762.

Schmidt,
Not. Publ. Reg. Civ. Haun.
(L. S.)

SKOLEEFTERRETNINGER.

AFGANGSEXAMEN I AARET 1866.

Den skriftlige Deel af Prøven afholdtes fra den 23de til den 27de Juni, den mundtlige den 5te og 6te Juli. Tilstede var Hr. Professor Mundt som Examenscommissair. Med ham og Skolens egne Lærere deeltog efter Indbydelse i Censuren d'Hrr. Catechet Bondesen (i Historie og Geographi), Overlærer Børresen (i Engelsk), Slotspræst Friedenreich (i Dansk og Tydsk), Overlæge Müller (i Naturhistorie og Naturlære) og Hospitalsunderlæge Rohde (i Fransk).

De af Underviisningsministeriet tilsendte skriftlige Opgaver vare følgende:

I Dansk:

1. Fri Opgave:

Vel begyndt er halv fuldendt.

2. Bunden Opgave:

Valdemar Atterdags Bedrifter og Fortjenester af Danmark.

I Tydsk:

Kong Jacob den Første af England havde foruden den bekjendte Hertug af Buckingham en anden meget indflydelsesrig Yndling, Robert Carr. Denne Mand, hvem blot legemlig Skjønhed og overfladiske selskabelige¹ Talenter anbefalede, medens al ægte Indsigt fattedes ham og hans Character er Gjenstand for² den haardeste Dadel, ophøiede Jacob til Greve af Sommerset og skjænkede ham, da han formælede sig med den ilde berygtede, fraskilte Grevinde Essex, uhyre Godser.

Som de fleste, der pludselig komme til Ære og Rang³, var Sommerset anmassende og grov, ikke blot mod Ringere og Ligestillede, men selv imod Kongen. Først da Greven og hans Gemalinde havde ladet en af deres tidligere Venner forgive, væsentlig⁴ fordi han havde sagt Sandheden om hende, frigjorte Kongen sig for denne uværdige Forbindelse; og dog blev kun de ringere Deeltagere i Forbrydelsen straffede; begge Hovedpersonerne⁵ derimod blev benaadede.

¹ gesellig. ² unterliegen. ³ med eet Ord: Emporkömmling. ⁴ hauptsächlich.

⁵ Haupturheber.

I Engelsk.

Kong Wilhelm den Tredie var neppe nogen fuldendt¹ Feltherre og han indtager en høiere Plads som Statsmand; men han besad ikke destomindre udmærkede Egenskaber som Krieger. Intet Uheld² kunde knække hans Sinds Fasthed eller berøve ham hans Fatning³. Hans Nederlag blev gjenoprettede⁴ med saadan vidunderlig Hurtighed, at han var atter færdig til Kamp, førend hans Fjender havde sunget Tedeum; heller ikke berøvede hans Modgang⁵ ham nogensinde hans Soldaters Agtelse og Tillid. Denne Agtelse og Tillid skyldte han i ikke ringe Maal sit sjeldne personlige Mod. I Slaget gjorde hans Kjækhed ham bemærket⁶ mellem Tusinder af brave Krigere og fremkaldte⁷ fjendtlige Hæres Bifald. Efter den blodige Dag ved Seneff bemærkede hans berømteste Modstander, den store Condé, at Prindsen af Oranien havde opført sig⁸ i Alt som en gammel General undtagen i at udsætte sig selv ligesom en ung Soldat. Men Wilhelm sagde, at han maatte vise sine lidet prøvede⁹ Tropper, hvorledes Slag skulde vindes.

¹ consummate. ² disaster. ³ countenance. ⁴ repair. ⁵ adverse fortune.

⁶ conspicuous, ⁷ draw forth. ⁸ bear himself. ⁹ try.

I Geometri:

I en retvinklet Trekant er den ene Cathete $11'' 4'''$, den anden $1' 9'' 3'''$, begge Duodecimalmaal. Der forlanges

- 1) Hypotenusen,
- 2) Begge Catheters Projectioner paa samme,
- 3) Perpendiculæren fra den rette Vinkels Spids paa Hypotenusen,
- 4) Arealet af den givne Trekant,
- 5) Arealerne af de to Trekanter, hvori den givne deles ved Perpendiculæren,
- 6) Arealet af den omskrevne Cirkel.

I Arithmetik:

En Capital af 10000 Rdlr. er udsat paa Rente paa den Betingelse, at Renten ikke udbetales, men lægges halvaarligt til Capitalen. Hvor længe maa den staae saaledes til $2\frac{1}{2}$ pCt. halvaarlig Rente for at stige til 20970 Rdlr.?

En anden Capital af samme Størrelse har staaet ude i samme Tid, først i en vis ubekjendt Tid til 2 pCt., derpaa i den i øvrige Tid til 3 pCt. halvaarlig Rente, og er derved voxet til 19971 Rdlr. Hvor længe har den staaet til den lavere, hvor længe til den høiere Rente?

I Regning:

Et Partie Viin kjøbes for 7850 Francs. Omkostningerne udgjøre $11\frac{2}{3}$ p. C. af Indkjøbsprisen. Ved Aftapningen udbringes Vinen til 5237 Flasker. Omkostningerne ved Aftapningen ere $2\frac{1}{5}$ β for Flasken. Den sælges i Detailhandelen for $4\frac{1}{2}$ β Flasken. Hvor mange Procent vindes, naar 171

Mark Banco er 322 Francs, og 300 Mark Banco er $200\frac{1}{4}$ Rdlr. i danske Penge?

I Geometrisk Tegning:

En retstaaende Pyramide, hvis Grundflade er en regulær Femkant, hviler med Grundfladen paa det vandrette Plan. Alle Sidelinierne gennemskjæres af et Plan, som er perpendiculart paa det lodrette, men ikke parallelt med det vandrette Plan. Den derved opstaaede Femkant, som ikke bliver regulær, tegnes dels i vandret Projection, dels i naturlig Størrelse.

De 4 Disciple, som underkastede sig Prøven, bestode samme med følgende Characterer:

	Dansk.	Tydsk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geographi.	Geometri.	Arithmetik.	Naturlære.	Naturhistorie	Skrivning og Tegning	Points.
H. C. Galschiøt.	g.	mg.	mg.	mg.	tg.	tg.	mg.	mg.	g.	g.	g.	57
C. L. Gulstad...	tg.	g.	g.	g.	g.	g.	tg.	mg.	g.	g.	g.	49
E. B. Licht.....	g.	g.	g.	mg.	g.	tg.	tg.	mg.	tg.	g.	g.	47
F. Schreiber....	g.	g.	g.	mg.	g.	g.	g.	tg.	mg.	mg.	mg.	59

SKOLENS DISCIPLE.

Ved forrige Aars Examiners var Elevantallet 67. Efter Prøverne udtraadte 6 Disciple foruden de 4, som havde underkastet sig Afgangsexamen, og af disse sex 1 paa Grund af Forældrenes Bortreise fra Byen, 2 for at anbringes i Handelslære og 3 for at afgaae til lærde Skoler. Til den 23de August indmeldtes 13, og Skolens

Elevantal ved indeværende Skoleaars Begyndelse var alt-saa 70. I Løbet af Aaret udtraadte 8, hvoraf 3 forlode Byen med deres Forældre, og indmeldtes 4, saa at Elevantallet ved Examinerne i Juli vil være 66.

Disses Navne (Fædrenes ere tilføiede i Parantes, og kun for de nye Disciple ere Fornavnene fuldstændigt angivne) ere følgende:

Sjette Klasse.

(Klassens Gjennemsnitsalder ved Aarets Udgang: 15 $\frac{1}{2}$ Aar.)

a.**H. F. G. Waagensen* (afd. Skibscapitain *Waagensen*).

P. B. A. Joelsson (Kjøbmand *Joelsson*).

Disse 2 Dicile ville iaar underkaste sig Skolens Afgangsexamen.

n. *G. Jorgensen* (Inspecteur *Jørgensen* i Fredensborg).

F. V. Galschiøt (Doctor *Galschiøt*).

**E. M. Weilbye* (Kjøbmand *Weilbye*).

O. C. N. Høst (Capitain *Høst*).

F. A. Møller (Procurator *Møller*).

G. H. H. Stochfleth (Major *Stochfleth*).

Femte Klasse.

(Gjennemsnitsalder: 14 $\frac{1}{4}$ Aar.)

J. A. Hansen (Lods *Hansen*).

C. A. Svedstrup (Lieutenant *Svedstrup*).

F. V. Grosmann (Bundtmager *Grosmann*).

C. L. Pullich (afd. Fabrikant *Pullich*).

**P. T. Meyer* (atd. Conditor *Meyer*).

C. E. B. Wright (Kjøbmand *M. Wright*).

K. C. E. Hadeln (Proprietair v. *Hadeln*).

H. H. Andersen (Capitain og Kjøbmand *Andersen*).

J. S. Kløcker (Capitain *Kløcker*).

Fjerde Klasse.

(Gjennemsnitsalder: 13¹/₄ Aar.)

- O. P. H. Poulsen* (Bogbinder *Poulsen*).
Niels Jørgensen (Gaardeier *Jørgen Jeppesen*).
O. C. Stricker (Capitain og Kjøbmand *Stricker*).
H. V. Didrichsen (Toldcontrolleur *Didrichsen*).
J. F. Larsen (Skrædermester *Larsen*).
J. H. Haste (Grosserer *Haste*).
S. Rasmussen (Kjøbmand *Rasmussen*).
C. C. Langkilde (Bagermester *Langkilde*).
H. Krogh (Kammerjunker og Skovrider *Krogh*).
C. A. T. Krogh (Proprietair *Krogh*).
V. Love (Skibsbygmester og Brandmajor *Løve*).
G. A. P. Stochfleth (Broder til Nr. 6 i VI. n).
P. F. Dreyer (Assistent *Dreyer*).
H. Müffelmann (Overlæge *Müffelmann*).

Tredie Klasse.

(Gjennemsnitsalder: 12¹/₄ Aar.)

- Hans Christian Tauson* (Kjøbmand *Tauson*).
Peter Gustav Tauson (Broder til Fornævnte).
H. W. A. Beeckmann (Bøsemager *Beeckmann*).
Thyge Rohde (Premierlieut. og Garvermester *Rohde*).
Skjold Madsen (Regnskabsfører *Madsen*).
V. A. L. J. Larssen (Premierlieutenant *Larssen*).
Peter Valdemar Buck (Pramfører *Buck* i Sølyst).
C. J. Grosmann (Broder til Nr. 3 i V.).
 **Alfred William v. Mehren* (Kjøbmand *J. v. Mehren*).
S. J. Didrichsen (Broder til Nr. 4 i IV.).
P. R. Dreyer (Consul *L. Dreyer*).
H. B. Wright (Broder til Nr. 6 i V.).

- C. V. V. L. Lassen* (Rector *Lassen*).
V. E. von Mehren (Kjøbmand *E. von Mehren*).
V. Wright (Broder til Nr. 12).
S. O. Stilling (Kjøbmand *Stilling*).
C. O. Dreyer (Broder til Nr. 13 i IV.).
E. H. V. Müller (Musikdirecteur *Müller*).
J. J. S. Olsen (Møller *Olsen*).

Anden Klasse.

(Gjennemsnittsalder: 10 Aar.)

- J. H. V. Brammer* (Kjøbmand *Brammer*).
Jørgen Daniel Tvede (Maskinfabrikant *Tvede*).
Charles Bryan Lund (Kjøbmand *Lund*).
T. R. T. Müller (Broder til Nr. 18 i III.).

Første Klasse.

(Gjennemsnittsalder: $9\frac{3}{4}$ Aar.)

- Andreas Johannes Christian Wolstrup* (Toldcontrolleur *Wolstrup*).
Valdemar August Frederik Mentz (Proprietair *Mentz*).
Johan Martin Christian Høytrup (Kjøbmand *Høytrup*).
Edmund Wright Norrie (afd. Capt. og Kbmd. *Norrie*).
Alfred Wright (Broder til N. 6 i V.).
Julius Heinrich Chrisitan Andersen (Commandeer-
 sergeant *Andersen*).
J. S. F. Hochbrandt (Mægler *Hochbrandt*).
Johan Peter Petersen (Møller *Petersen* i Haagendrup).
A. Didrichsen (Broder til Nr. 4 i IV.).
Otto Love (Broder til Nr. 11 i IV.).
Poul August v. Mehren (Broder til Nr. 14 i III.).
O. L. R. Müller (Broder til Nr. 18 i III.).

De med * betegnede Disciple have været holdte i Skolen ved Understøttelse af den „borgerlige Forening til Realkundskabers Udbredelse“.

SCHEMA OVER DEN UGENTLIGE TIMEFORDELING.

Klasse	I.	II.	III.	IV.	V.	VI. A-B.
Religion	3	2	2	2	2	
Historie	2	2	2	2	2	3-3.
Geographi	2	2	2	2	2	2-2.
Dansk	6	5	4	3	3	3-3.
Tydsks	5	4	4	3	3	3-3.
Engelsk	„	4	3	3	3	3-3.
Fransk	„	„	4	4	3	3-3.
Regning	6	5	4	3	2	1-1.
Algebra	„	„	„	„	3	2-2.
Geometri og geom.Tegning	„	„	„	4	4	4-4.
Naturhistorie	2	2	2	2	2	2-2.
Physik og Chemi	„	„	„	„	„	4-4.
Skrivning	4	4	3	2	2	1-1.
Tegning	2	2	2	2	1	1-1.
Sang	2	2	2	2	2	2-2.
Gymnastik	2	2	2	2	2	2-2.
	36	36	36	36	36	36

SKOLENS LÆRERE.

Med Skolens Lærerbesætning og Fagenes Fordeling er siden forrige Skoleaars Slutning ingen Forandring foregaaet, og Skolens Lærere ere altsaa følgende:

Rector, Historie i samtlige Klasser, Geographi i IV., V., VI.

Hr. Cand. theol. *Aagaard*, Religion og Geographi i I., II., Regning i samtlige Klasser.

- Translateur og Sproglærer *Jørgensen*, Engelsk i hele Skolen, Tydsk i I., II., III.
- Cand. phil. *Kiær*, Dansk i hele Skolen, Religion i IV. og V.
- Cand. polyt. *Monrad*, Mathematik, Naturlære og Naturhistorie i hele Skolen (har tillige Inspectionen paa Skolen).
- Cand. philos. *Müller*, Fransk i hele Skolen, Tydsk i IV., V., VI.
- Maler *Damm*, Tegning i samtlige Klasser.
- Lieutenant *Svedstrup*, Skrivning.
- Premier-Lieutenant *Larssen*, Gymnastik.
- Musiklærer *Wilhelmi*, Sang.

De i Skoleaaret gennemgaaede Pensa ere følgende:

Dansk.

- VI. Udvalgte Partier af forskjellige Forfattere, t. Ex. Baggesen, Hauch, Heiberg, Holberg, Paludan-Müller, Oehlenschläger, ere læste, og en kort Udsigt er bleven given over den danske Literaturhistorie efter 1814. Classen har desuden lært et kort Omrids af den græske Gudelære. Een Stiil (Opgaver af blandet Indhold) er skreven om Ugen.
- V. Holst's danske Læsebog er tilligemed Stykker af Blicher, Ingemann og Chr. Winther benyttet til Oplæsning og Analyse. Bojesen's Grammatik er mundtligt repeteret og indøvet. Vers ere lærte udenad efter Holst's „Smaadigte“. Een Stiil (af historisk eller beskrivende Indhold) er skreven om Ugen.
- IV. Holst's danske Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Bojesen's Grammatik er gennemgaaet, repeteret og indøvet. Vers ere lærte udenad efter Holst's „Smaadigte“. Een Stiil (af let historisk Indhold eller Gjengivelse af et forelæst Stykke) er skreven om Ugen.
- III. Holst's Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Af Bojesen's Grammatik indtil „Forskjellige Arter af Sætninger“ ere Hovedstykkerne gennemgaaede og indøvede. Vers ere lærte udenad efter Holst's „Smaadigte“. Een Stiil (Dictat eller Gjengivelse af en lille Fortælling) er skreven om Ugen.
- II. Borgen's og Rung's „Danske Læsebog“, 2det Cursus, er benyttet til Oplæsning og Analyse. Af Bojesen's Grammatik ere Verberne og Pronominerne gennemgaaede. Vers ere lærte udenad efter Holst's „Smaadigte“. Een Stiil er skreven om Ugen efter Dictat.

- I. Borgen's og Rung's „Danske Læsebog“, 2det Cursus, er benyttet til Stavning, Oplæsning og Gjenfortælling af det Læste-Taledelene ere indøvede. Af Holst's „Smaadigte“ ere nogle lærte udenad. To Stile ere skrevne om Ugen efter Dictat.

Tydsck.

- VI. Jürs og Rungs tydske Læsebog Pag. 310 — 383 og Schillers „die Jungfrau von Orleans“. M. Funcks tydske Syntaxis. Af Lorentzens tydske Stiiløvelser ere omtrent 40 Sider oversatte mundtligt, og 2 Stile ere skrevne om Ugen, 1 i Hjemmet og 1 paa Skolen.
- V. Af Jürs og Rungs Læsebog er læst Pag. 159 — 204. Efter Simonsens tydske Grammatik er læst hele Formlæren. I hver Uge er skreven en Stiil paa Skolen eller hjemme eftsr Jürs og Rungs Materialier.
- IV. Af Hjorts Læsebog er læst Pag. 40 — 84. Efter Simonsens Grammatik er læst Alt om Pronominerne, Adjectiverne og Verberne, og af Jürs og Rungs Materialier ere i 1 Time om Ugen adskillige Stykker omkring i Bogen oversatte deels mundtligt og deels skriftligt.
- III. Af Hjorts Læsebog er læst Pag. 1 — 50 og efter Simonsens Formlære Adjectivernes og Substantivernes Declination, Pronominerne, Talordene og Præpositionerne, samt Hjelpeverberne og de regelmæssige Verber repeterede. Af Jürs og Rungs Materialier er oversat Cap. I, Stykkerne 1—34, og en Time om Ugen er anvendt til Dictat.
- II. Af Hallagers Læsebog er læst Pag. 42—134. Nogle af Digtene ere lærte udenad. Af Grammatiken er lært Artiklen, Præpositionerne, Hjelpeverbernes og det regelmæssige Verbums Conjugation.

- I. Af Hallagers Læsebog er læst Pag. 1—71, samt nogle af Digtene, hvoraf enkelte ere lærte udenad. Gloserne ere lærte udenad, og ved Substantiverne Kjønnet tilligemed Glosen.

Engelsk:

- VI. Klassen har læst „Japhet in search of a father“, Cap. 1—50, af Marryat, og af Hundekkers Læsebog Pag. 159—216. Hele Mariboers Grammatik er bleven repeteret, og en Stil skreven om Ugen.
- V. Af Hundekkers Læsebog er læst Pag. 100—160, og af Mariboers Grammatik hele Formlæren. Hver Uge er en Time bleven anvendt til afvekslende skriftlig og mundtlig Oversættelse efter Mariboers eller Listovs Stiløvelser.
- IV. Af første Afdeling af Listovs „Engelske Læsestykker og Stiløvelser“ er læst Pag. 1—70, af Mariboers Grammatik Formlæren med Undtagelse af de uregelmæssige Verber, og hver Uge er en Stil skreven efter Dictat eller efter Listovs Stiløvelser, 1ste Afdeling.
- III. Af Listovs „Ledetraad til Brug ved den første Underviisning i Engelsk“ er læst anden Afdeling, af Mariboers Grammatik Artiklen, Substantivet, Adjectivet, Pronominet, Talordene og de regelmæssige Verber.
- II. Listovs Elementarbog er læst heelt, og Hjelpeverbernes og det regelmæssige Verbums Conjugation gennemgaaet mundtligt.

Fransk.

- VI. Hele Klassen har læst Borrings „Album littéraire“, Pag. 48—56, 98—108, 137—159, 189—249. Efter Abrahams's Grammatik er læst Syntaxis. En Stil er i Reglen skreven hver Uge.

- V. Af Lassens fr. Læsebog er læst Pag. 180—213. Efter Abrahams's Grammatik er læst hele Formlæren, og deels mundtligt deels skriftligt ere Stykker oversatte af første Afdeling af Borrings Stiløvelser.
- IV. Af Lassens fr. Læsebog er læst Pag. 145—195. Kjønned, Tallet, Adjectivernes Comparation, Talordene, Pronominerne og Verberne (de regelmæssige og uregelmæssige) ere lærte efter Abrahams's Grammatik. En Stil er skreven om Ugen efter Dictat eller efter Borrings Stiløvelser.
- III. Hele Lassens fr. Læsebog for Begyndere er gjennemgaaet. I Grammatik er lært Hjelpeverbernes og de regelmæssige Verbers Conjugation. Af Borrings Stiløvelser ere mundtligt oversatte Stykkerne 1—22.

Religion.

- V. Af Balles Lærebog er læst fra Cap. 6 D—ud og 1ste og 2det Capitel repeterede. Af Assens større Bibelhistorie er læst fra Pag. 153 og ud. Psalmer ere lærte udenad.
- IV. Balles Lærebog, 5te og 6te Cap. til D. Af Assens Bibelhistorie er læst fra 6te Afsnit i det gamle Testamente til Bjergprædiken Pag. 153. Psalmer ere lærte udenad.
- III. Balles Lærebog 3die og 4de Cap. Af Assens Bibelhistorie er læst det gamle Testaments 5 første Afsnit. 15 Psalmer ere lærte udenad.
- II. Balles Lærebog, 1ste og 2det Cap. Af Balslevs Bibelhistorie er læst det nye Testamente, Apostelhistorien og den kortfattede Kirkehistorie. 14 Psalmer ere lærte udenad.
- I. Af Balslevs Bibelhistorie er læst det gamle Testamente og af det nye Testamente indtil Jesu Lignelser, af Luthers Katechismus de 3 første Parter. 14 Psalmer ere lærte udenad.

Historie.

- VI. Den nyere Historie fra 1789 efter Bohrs mindre Lærebog og Danmarks Historie efter Allens mindre Haandbog.
- V. Den nyere Historie fra Reformationen til 1789 efter Bohrs mindre Lærebog.
- IV. Middelalderens Historie efter samme Lærebog.
- III. Oldtidens Historie efter samme Lærebog.
- II. Middelalderens og den nyere Tids Historie efter Ingerslevs fragmentariske Historie.
- I. Oldtidens Historie efter samme Lærebog.

Geographi.

- VI. De fremmede Verdensdeles Geographi er bleven repeteret efter Rimestads mindre Lærebog.
- V. Mellemeuropa samt Indledningen til Geographien efter samme Lærebog.
- IV. Nord-, Vest- og Sydeuropa efter samme Lærebog.
- III. De 4 fremmede Verdensdele efter samme Lærebog.
- II. Asien, Afrika og Amerika efter samme Lærebog.
- I. Europa, indtil Pag. 49, efter Rimestads lille Geographi.

Mathematik.

- VI_A. Helc Ramus's Geometri, med Undtagelse af de harmoniske Forhold og enkelte Sætninger, navnlig Problemer. Steens elementaire Arithmetik og Algebra.
  - a. Ramus's Geometri fra § 76 og ud, med samme Forbigaaelser som i VI_A. Steens elementaire Algebra til § 4, 45.
- V. Ramus's Geometri til § 76. Steens elementaire Arithmetik er læst, og Disciplene øvede i Regning med Potensstørrelser.
- IV. Steens elementaire Arithmetik til § 5, Proportioner. VI. og

V. have i Gjennemsnit havt 3—5 skriftlige Opgaver at besvare om Ugen, deels i Hjemmet, deels paa Skolen. I samtlige 3 Klasser er hele Simesens geometriske Tegnelse gennemgaaet i de geometriske Tegn timer, og VI. A. har tillige tegnet de fleste af de i Johnsons Lærebog givne Opgaver i Projectionstegningen.

Regning.

- VI. Omvendt og sammensat Reguladetri, Selskabs-, Procent-, Delings og Rentesregning. Ældste Afdeling har tillige stadig havt Øvelser i Logarithmers Anvendelse ved Rentesregning osv. samt lidt Vexelregning.
- V. Reguladetri i hele Tal og Brøk, omvendt og sammensat Reguladetri samt Procent- og Rentesregning.
- IV. Reguladetri i hele Tal og Brøk, omvendt og sammensat Reguladetri.
- III. Brøkregning og lettere Reguladetrykker.
- II. Efter Schneekloth's Regnebog er gennemgaaet deels mundtligt ved Hovedregning, deels skriftligt ved Tavlerregning første Deels første Afdeling. Klassen har tillige begyndt paa Brøkregning.
- I. Efter samme Haandbog er gennemgaaet paa samme Maade den største Part af første Afdelings første Deel, og Eleverne ere desuden blevne øvede i de 4 Regningsarter med større, ubenævnte og benævnte, Tal.

Naturlære.

- VI. Øverste Afdeling har læst og repeteret hele Physiken efter Holtens Lærebog, med Undtagelse af Lyslæren og enkelte Stykker. Anden Afdeling har efter samme Lærebog læst og

repeteret fra Pag. 1—107 og Varmelæren. Øverste Afdeling har efter Hoyers Lærebog læst og repeteret hele Chemien, anden Afdeling Metalloiderne.

Naturhistorie.

- VI. Begge Afdelinger have repeteret Planterigets Naturhistorie efter Vaupells Lærebog, og øverste Afdeling har læst Bløddyrene efter Lützens lille Lærebog.
- V. Hvirvel-, Led- og Bløddyrene efter Lützens lille Lærebog.
- IV. Planterigets Naturhistorie efter Vaupells Lærebog fra de blomsterbærende Planter og ud.
- III Planteriget efter Vaupells Lærebog til de blomsterbærende Planter.
- II. Hvirveldyrene efter Lützens lille Lærebog.
- I. Pattedyrene, dels efter Lützens lille Lærebog, dels efter mundtligt Foredrag.

Følgende Bøger ere bestemte til at bruges i det kommende Skoleaar i de forskjellige Klasser:

- VI. Holst's prosaiske og poetiske Læsebog. Thortsens Litteraturhistorie. Bojesens danske Grammatik. Deutsches Lesebuch v. Jürs und Rung. Simonsens tydske Formlære. Kortfattet tydsk Syntaxis af M. Funch. Lorentzens tydske Stiiløvelser. Englisches Lesebuch von Hundecker. Mariboe: Engelsk Formlære. Album littéraire, Kbhvn. Borrings franske Stiiløvelser. Bohrs mindre Lærebog i Verdenshistorien. Allens Lærebog i Danmarks Historie. Rimestads mindre Geographi. Ramus's Geometri. Steens elementaire Algebra. Holtens Physik (2den Udgave). La Landes Logarithmetabeller. Hoyers Chemi. Vaupells Planterigets Naturhistorie. Lützens Zoologi (den lille).

- V. Holst's prosaiske Læsebog. Bojesens danske Grammatik. Deutsches Lesebuch v. Jürs und Rung. Simonsens tyske Formlære. Kortfattet tysk Syntaxis af M. Funch. Jürs og Rungs Materialier til Brug ved mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk, Kbhvn. 1863. Engelske Læsestykker af Listov, 2den Afdeling, med tilhørende Glosarium. Engelske Stiløvelser af Listov, 2den Afdeling. Mariboe: Engelsk Formlære. Lassen: Fransk Læsebog i to parallele Afdelinger. Borrings Stiløvelser. Assens større Bibelhistorie. Bohrs mindre Lærebog i Verdenshistorien, 2den Afdeling. Rimestads mindre Geographi. Ramus's Geometri. Steens elementaire Arithmetik. Vaupells Planterigets Naturhistorie. Lützens Zoologi (den lille).
- IV. Holst's prosaiske Læsebog. Bojesens danske Grammatik. Hjorts tyske Læsebog. Jürs og Rungs Materialier til Brug ved mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk, Kbhvn 1863. Engelske Læsestykker og Stiløvelser af Listov, 1ste Afdeling. Mariboe: Engelsk Formlære, Kbhvn 1851. Lassen: Fransk Læsebog i to parallele Afdelinger. Borrings Stiløvelser. Assens større Bibelhistorie. Bohrs mindre Lærebog i Verdenshistorien, 1ste Afdeling. Rimestads mindre Geographi. Vaupell: Planterigets Naturhistorie. Steens elementaire Arithmetik.
- III. Holst's prosaiske Læsebog. Holst's Smaadigte til Udenadslæsning. Bojesens danske Grammatik. Hjorts tyske Læsebog. Simonsens tyske Formlære. Jürs og Rungs Materialier til Brug ved mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk, Kbhvn 1863. Ledetraad til Brug ved den første Underviisning i Engelsk af Listov, 2den Afdeling. Mariboe: Engelsk Formlære, Kbhvn 1851. Lassen: Fransk Læsebog

for Begyndere. Borrings Stiiløvelser. Assens større Bibelhistorie. Bohrs mindre Lærebog i Verdenshistorien, 1ste Afdeling. Rimestads mindre Geographi. Vaupells Plante- rigets Naturhistorie (ny Udgave 1860).

- II. Dansk Læsebog af Borgen og Rung, 2det Cursus. Holst's Smaadigte til Udenadslæsning. Hallagers tydske Læsebog. J. Listov: Engelsk Elementarbob. Mariboes engelske Sprog- lære. Balslevs Bibelhistorie. Balles Lærebog. Ingerslevs fragm. Historie. Rimestads mindre Geographi. Lützens Zoologi (den lille).
- I. Dansk Læsebog af Borgen og Rung, 2det Cursus. Holst's Smaadigte til Udenadslæsning. Hallagers tydske Læsebog. Balslevs Bibelhistorie. Ingerslevs fragm. Historie. Rime- stads lille Geographi. Lützens Zoologi (den lille).

Anm. Enhver Discipel maa være i Besiddelse af en Tavle og de fornødne Skrive- og Tegnebøger til Brug paa Skolen, samt af et Atlas til Brug i Hjemmet, og Disciplene i de 3 øverste Klasser tillige af et Tegnebestik, en Trekant af Træ og en kort Trælineal.

DE OFFENTLIGE PRØVER

afholdes i Aar saaledes:

Afgangsexamen:

Skriftlig: Løvedag den 22de Juni, Kl. 9: Dansk Stil (bunden Opgave), Kl. 4: Regning. *Tirsdag den 25de*, Kl. 9: Tydsk Stil, Kl. 4: Geometrisk Tegning. *Onsdag den 26de*, Kl. 9: Dansk Stil (fri Opgave), Kl. 4: Geometri. *Torsdag den 27de*, Kl. 9: Arithmetik, Kl. 4: Engelsk Stil.

Mundtlig: Fredag den 5te Juli:

Kl. 9: Matematik.

— 11: Fransk.

— 1: Naturlære.

— 5: Engelsk.

Løvedag den 6te Juli:

Kl. 9: Historie og Geographi.

— 11: Tydsk.

-- 1: Naturhistorie.

Den almindelige Examen:*Onsdag den 17de Juli:*

- Kl. 8: V. Historie. IV. Religion. III. Tydsk. II. og I. Naturhistorie.
 — 10: VI. Tydsk. V. Dansk. IV. Naturhistorie. III. Regning.
 — 12: VI. Physik og Chemi. V. Religion. IV. Tydsk. III. Religion. II. og I. Historie.

Torsdag den 18de:

- Kl. 8: VI. Naturhistorie. V. Engelsk. IV. Fransk. III. Historie. II. og I. Regning.
 — 10: VI. Dansk. V. Naturhistorie. IV. Geographi. III. Engelsk.
 — 12: II. og I. Tydsk. Kl. 1: Ældste Afdeling: Gymnastik.

Fredag den 19de:

- Kl. 8: VI. Engelsk. V. Geometri. IV. Historie. III. Fransk. II. og I. Dansk.
 — 10: VI. Historie og Geographi. V. Tydsk. IV. Arithmetik. III. Dansk. II. og I. Geographi.
 — 12: Sangprøve. Kl. 1: Yngste Afdeling: Gymnastik.

Lørdag den 20de:

- Kl. 8: VI. Matematik. V. Geographi. IV. Regning.
 — 10: VI. Fransk. V. Algebra. IV. Dansk. III. Geographi. II. Engelsk.
 — 12: V. Fransk. IV. Engelsk. III. Naturhistorie. II. og I. Religion.

Mandagen den 22de Juli Kl. 11 prøves de Elever, som ønskes optagne i Skolen fra det nye Skoleaars Begyndelse. Samme Dag efter Kl. 1 ville Disciplene kunne faae Underretning om Klasseopflytningerne. Fredagen den 23de August begynder efter endt Sommerferie den sædvanlige Underviisning.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Enhver, der interesserer sig for Skoleu, navnlig Disciplenes ærede Forældre og Værger.

Helsingør, i Juni 1867.

V. Lassen.
